

učitelská učebnice

Diváci

Člověk a jeho svět

pro 1. ročník základních škol

1. díl, 2. část

Mgr. Adéla Dufková, Mgr. Radka Horská, Mgr. Veronika Leberzahn Slabyhoudková

Člověk a jeho svět

Učitelská učebnice

1. ročník

© Divíci, Člověk a jeho svět, Mgr. Adéla Dufková, Mgr. Radka Horská,
Mgr. Veronika Leberzahn Slabyhoudková, Fraus Klett, s.r.o., Praha 2025
Všechna práva vyhrazena.

Fraus Klett, s. r. o.

Jičínská 2348/10, 130 00 Praha 3

info@fraus-klett.cz

www.fraus-klett.cz

Ilustrace: Monika Růžová, ing. Zuzana Slánská

Obrazový materiál: Shutterstock

Nahrálo: ADK-Prague, Makovského 1338/18, 160 00 Praha 6

Korektura: Mgr. Hedvika Landová

Odpovědná redaktorka: Mgr. Lenka Helísková

Grafická úprava, sazba a zlom: Helis s.r.o., Plavecká 4, 128 00 Praha 2

Tisk: D.R.J. Tiskárna Resl, s.r.o., Sokolská 1341, 547 01 Náchod

	strana v pracovní učebnici
Pololetní sebehodnocení	55
Zima v lese	56
Voda v zimě	59
Zima v přírodě	
Lapbook – zima	
Masopust	60
Finanční gramotnost	62
Média	63
Wellbeing a média	64
Březen – měsíc knihy	65
Jaro – střídání ročních období	66
Zahrada na jaře	68
Jaro u vody	71
Pečujeme o naši planetu	72
Velikonoce	74
Povolání	76

Pololetní sebehodnocení

Aktivitu může U zařadit během lednových či únorových hodin. Nejlépe tak, aby hodnocení korespondovalo s pololetím. Na sebehodnocení není potřeba celou vyučovací hodinu. Aktivitu lze stihnout za 10–20 minut, v případě komentování jednotlivých částí však lze pracovat s hodnocením celou hodinu. U může hodnocení Ž využít například i na společné tripartity, konzultaci s rodiči, při kterých může Ž během společného sezení zhodnotit svoji práci a odůvodnit svoji volbu. Hodnocení lze samozřejmě zařadit i jako samostatnou práci během hodin prvouky.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KOS, KKK, KRP

CÍLE HODINY:

- Ž zhodnotí svou práci a pokrok v jednotlivých tématech pololetí a své hodnocení zdůvodní.
- Ž reflektuje vlastní silné stránky a oblasti, které potřebují zlepšení.
- Ž porovná své vnímání úspěšnosti s předchozí výukou a uvědomí si, jak se mu dařilo.
- Ž naslouchá učiteli a dodržuje pravidla společného sebehodnotícího procesu.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- hodnotící smajlíci z U balíčku

U zopakuje práci s „hodnotící horou“, kterou Ž během lekce k hodnocení již dělali.

Aktivita nabízí dvě možnosti práce, při obou může U stránku zobrazit v el. uč.

- 1. Ž pracují samostatně** – pokud aktivitu plní Ž jako samostatnou práci, vybarví si vždy tolik políček, jak moc se jim daná oblast dařila plnit, kolik si pamatují z lekce na toto téma. Začínají vybarvovat vždy od spodního políčka. Do posledního okénka mohou sami napsat téma, které jim v hodnocení chybělo, vymyslet vlastní otázky a následně zhodnotit.
- 2. Ž pracují společně s U** – U čte k jednotlivým tématům výroky a Ž vybarvují dílky podle toho, zda pro ně výrok platí. Horu začínají Ž vybarvovat vždy od spodního základního políčka.

PRAVIDLA

1. Znáš pravidla naší třídy.
2. Umím rozeznat správné a špatné chování ve škole.
3. Pravidla dodržuju, jak nejlépe dokážu.

HYGIENA

1. Rozeznám aktivity, které škodí našemu zdraví a které jsou prospěšné.
2. Umím si správně umýt ruce.
3. Popíšu, jak vypadá můj školní den.

SPOLUPRÁCE

1. Umím si říct, když potřebuju pomoci.
2. Pomáhám spolužákům, když mě požádají o pomoc.
3. Při skupinové práci naslouchám spolužákům.

DOPRAVA

1. Pojmenuju dopravní prostředky.
2. Znáš barvy na semaforu a jejich význam.
3. Víš, jak se mám chovat na silnici.

PODZIM

1. Víš, jaké je počasí na podzim, co si mám obléknout.
2. Pojmenuju plodiny, které na podzim sbíráme na zahradě a na poli.
3. Popíšu, jak se chystají zvířata v lese na zimu a jak jim můžu pomoci.

RODINA

1. Pojmenuju členy své rodiny.
2. Seřadím členy rodiny od nejmladšího po nejstaršího.
3. Vyjmenuju zvyky a tradice, které dodržuje naše rodina.

Jako odpočinkovou pohybovou aktivitu během sebehodnocení může U použít následující pohybovou hru:

Pohybová hra – Je pravda?

Forma: v prostoru třídy

Pomůcky: 3 hodnotící smajlíci (ano, ne, nevím)

Průběh: U rozmístí všechny tři smajlíky viditelně na opačné straně třídy, aby kolem nich bylo dostatečné místo. Následně pokládá otázky související s lekcemi v tomto pololetí. Ž jdou podle odpovědi ke smajlíkům ANO/NE. V případě, že nevědí, vyberou si smajlíka NEVÍM.

Můžeme mluvit v hodině kdykoliv chceme? (NE)

Musíme si mýt ruce i mýdlem? (ANO)

Znamená červená barva na semaforu u přechodu pro chodce jdi? (NE)

Spí ježek v krmelci? (NE)

Je smrk jehličnatý strom? (ANO)

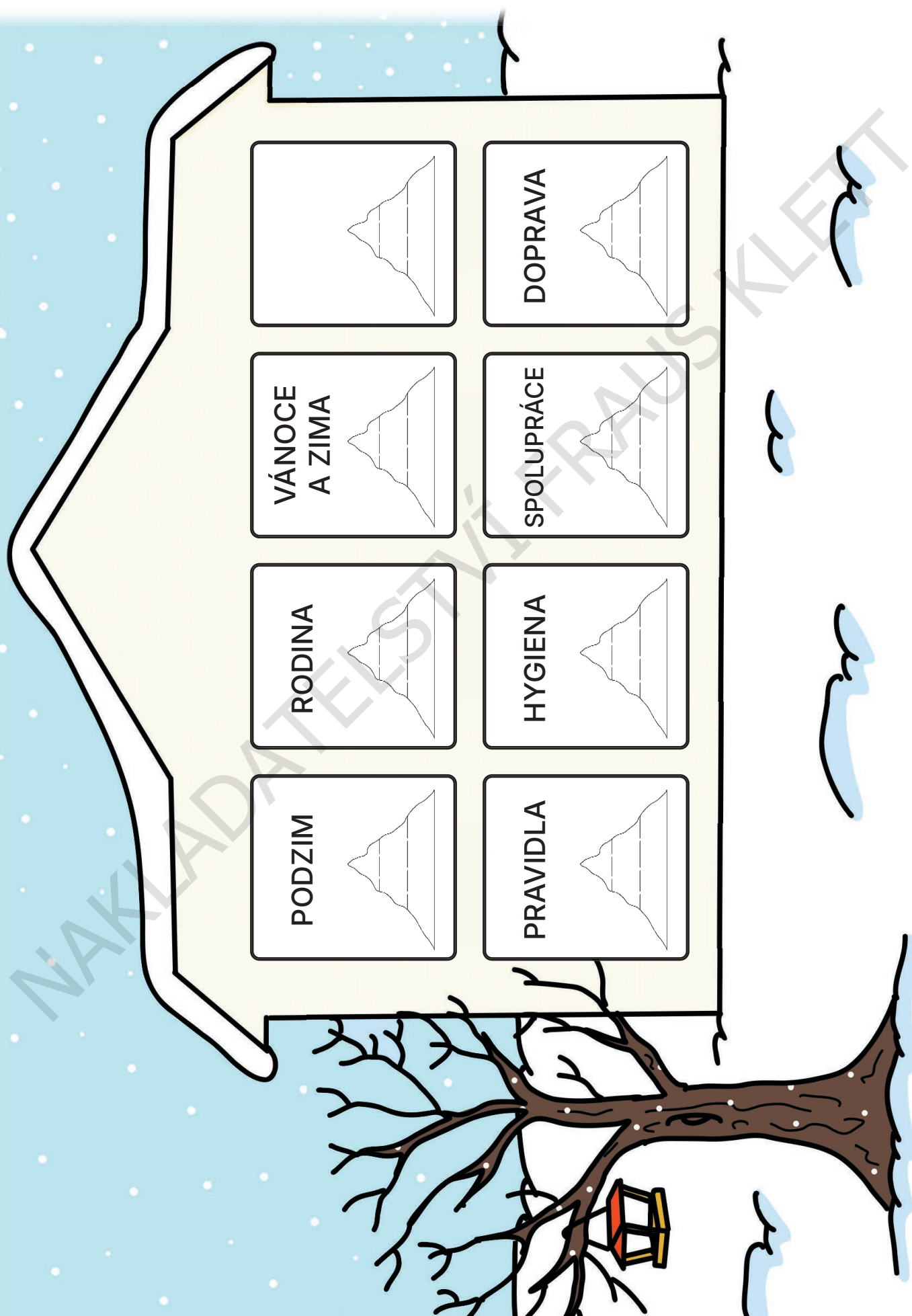
Může být babička tvůj sourozenec? (NE)

Slavíme Vánoce na podzim? (NE)

Chodí divoké prase v zimě do krmítka? (NE)

1. Kolik si toho pamatuješ a víš k danému tématu? Vybarvi.

Zima v lese

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KRP, KKK, KOS, KKU, KOB

CÍLE HODINY:

- Ž rozliší, co pomáhá člověku a zvířatům přežít zimní období.
- Ž popíše vybrané způsoby, jak zvířata přežívají zimu (zimní spánek, zimní klid, aktivita).
- Ž rozhodne, jaká potrava je vhodná pro přikrmování zvířat v zimě.
- Ž pozoruje a popíše znaky zimní přírody na obrázku.
- Ž spolupracuje při třídění obrázků a zdůvodní své rozhodnutí.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- obrázky z U balíčku (256–264)
- Teova lupa ze Ž balíčku
- pro tvorbu ledové ozdoby: mističky (tvořítka na led), přírodniny (větvíčky, plody, květy, kameny, listy), provázek, táč
- pracovní list Zvířecí detektiv (ke stažení a vytištění v el. uč.), děrovačka, provázek
- hlasovátka

Pozdrav a zahájení hodiny

(1.–2. min)

U se pozdraví se Ž a přejdou na koberec do kruhu.

Zima v lese

(3.–9. min)

E

Forma: v kruhu na koberci

Pomůcky: obrázky z U balíčku (256–264)

Průběh: U jmenuje různé činnosti a předměty (např. sport, lehké oblečení, čtení knih, topení, domov, teplé oblečení, polévka/teplé jídlo, světlo/svícení, čaj/teplý nápoj, otužování, studené nápoje), Ž si stoupnou, pokud si myslí, že daná činnost či předmět pomůže člověku přežít zimu.

Poté U rozloží do kruhu obrázky z U balíčku tak, aby je Ž neviděli. Ž se rozdělí do dvojic. Ve dvojici si vezmou obrázek a společně rozhodnou, zda to, co je na obrázku, zvířata potřebují k přezimování v přírodě. Pokusí se i zdůvodnit své rozhodnutí.

TIP Pokud U chce a má dostatek času (varianta je časově náročnější), aby Ž rozhodovali a argumentovali samostatně, je třeba karty nakopírovat v příslušném počtu. Ž se mohou poté i spojit do skupin a argumentovat ve skupinách.

Cvičení 1

(10.–20. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč., Teova lupa

Průběh: Ž si vezmou Teovu lupu a prohlížejí si obrázek ve cvičení 1. U otevře obrázek v el. uč. Ž popisují, co vidí na obrázku. U může příp. se Ž procvičit orientaci na stránce, např. Pomocí Teovy lupy ukaž listnatý strom. Umísti lupu tak, aby uprostřed bylo zasněžené kapradí. Ukaž cibulku pod zemí. Co je to? Proč tato rostlina přezimuje schovaná v cibulce?

Zima v lese

1. Prohlédni si obrázek a vyprávěj.

2. Zakroužkuj zvířata, která jsou aktivní po celé zimní období.

3. Napiš, čím je vhodné přikrmovat v krmelci.

Možné řešení:

SENO

OVES

ŽALUDY

JABLKA

ŘEPA

KUKUŘICE

Cvičení 2

(21.–25. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U připomene Ž lekci o zahradě v zimě (str. 51 / cv. 3, může i otevřít v el. uč.), ve které si povídali o tom, jak zvířata přečkávají zimu. Jsou zvířata, která spí celou zimu. Tedy přečkávají zimu pravým zimním spánkem, např. ježek, plch, netopýr. Potom jsou zvířata, která mají tzv. zimní klid (nepravý zimní spánek), občas se probudí, např. medvěd, jezevec. A potom jsou zvířata, která jsou aktivní. Znamená to, že musejí hledat potravu i přes sněhovou pokrývku a je tedy možné je vidět i v zimě. Ž poté vyplní úlohu a společně s U provedou kontrolu podle el. uč.

Ledové ozdoby

(26.–40. min)

Forma: skupinová v prostoru třídy

Pomůcky: el. uč., mističky (tvořítka na led), přírodniny (větvičky, plody, květy, kameny, listy), voda, provázek, táč

Průběh: Ž tvoří ledovou ozdobu pomocí mističek nebo tvořítek na led a přírodnin. Obrazový návod může U otevřít v el. uč. Ž si připraví mističky, do kterých dají drobné přírodniny. Mezi přírodniny vloží očko z provázku a nakonec zalijí vodou. Společně umístí misky na jeden táč a vystaví je za okno (pokud mrzne), příp. mrazáku a nechají je tam do další vyučovací hodiny.

Varianta – pokud podmínky ve třídě neumožňují provedení aktivity Ledové ozdoby:

Zvířecí detektiv

(26.–40. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: el. uč., pracovní list Zvířecí detektiv (ke stažení a vytištění v el. uč.), děrovačka, provázek

Průběh: U ukazuje Ž, jak přeložit papír a kde ho rozstříhnout, může k tomu použít obrazový návod v el. uč. Ž z pracovního listu vyrobí knížečku, do které vystříhnou a nalepí obrázky zvířat podle stop. Společně s U zkontrolují správné umístění obrázků. Na závěr udělá U děrovačkou na určeném místě díрку a Ž dírkou provléknou a zavážou provázek (knížečku si tak Ž mohou vzít ven na pozorování stop nebo ji připevnit k zimnímu lapbooku).

Cvičení 3

(40.–44. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U nejprve otevře interaktivní cvičení u cv. 3 v el. uč., Ž u tabule rozhodují, která potrava je vhodná pro příkrmování zvířat v krmelci (obrázek vždy nahlas pojmenují a poté označí). Následně Ž napíšou názvy do svých pracovních učebnic, U zapisuje do cvičení na tabuli v el. uč. a společně zkontrolují.

Reflexe

(45. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: hlasovátka

Průběh: U předkládá tvrzení, Ž odpovídají pomocí hlasovátek (zelené – souhlas, červené – nesouhlas)

Dnes jsem se dozvěděl/a něco nového.

Mám skvělý pocit z dobře odvedené práce.

Dnešní hodina se mi líbila.

R

Voda v zimě

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KRP, KOB, KKK, KKU, KOS

CÍLE HODINY:

- Ž pozoruje vlastnosti ledu a vody a popíše, co se s nimi v zimě děje.
- Ž rozliší tři skupenství vody (pevné, kapalné, plynné) a uvede jednoduchý příklad.
- Ž porovná teplotu venku a uvnitř, vyznačí ji na teploměru a určí, při jaké teplotě voda mrzne nebo taje.
- Ž vyhledá na obrázku různé podoby vody a vysvětlí, proč se vyskytují.
- Ž vyjádří svůj názor na to, jak se cítí ryby pod ledem, a pochopí význam díry v ledu pro jejich přežití.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- Teova lupa ze Ž balíčku
- ledové ozdoby
- pexeso z U balíčku
- samolepky ze Ž balíčku (Pracovní učebnice, str. 59 / cv. 3)
- smajlíci
- teploměr (vnitřní a venkovní)
- připravená předpověď na daný den
- karta A4 (Voda v zimě) z U balíčku

Pozdrav

(1. min)

Ž se pozdraví s U, U přechází k uvedení tématu.

Cvičení 1

(2.–9. min)

E

Forma: ve skupinách, v lavici a prostoru třídy

Pomůcky: el. uč., pracovní učebnice, ledové ozdoby

Průběh: Aktivita navazuje na předchozí hodinu (tvorba ledových ozdob). Pokud U zvolil variantu Zvířecí detektiv, otevře obrázky vytvořených ozdob v el. uč. Ž si vezmou ve skupinách své ledové ozdoby a pozorují a zkoumají jejich podobu. Poté U klade otázky: *Jak vypadá jejich ozdoba? Je led čirý, průhledný? Objevily se v ledu bublinky? Leskne se? Je tvrdý nebo jde zmáčknout?* Ž poté zaznamenají výsledky svého pozorování do pracovní učebnice. Ledové ozdoby vrátí U za okno (do mrazáku), nebo si se Ž zopakují výsledky pokusu z lekce Zima – sníh a led.

TIP Ledové ozdoby může U se Ž pověsit jako zimní ozdoby na školní zahradu.

Cvičení 2

(10.–18. min)

U

Forma: v lavicích

Pomůcky: el. uč., pracovní učebnice, Teova lupa

Průběh: Ž si prohlíží obrázek v pracovní učebnici pomocí Teovy lupy, U otevře obrázek v el. uč. Ž se snaží najít, kde všude se na obrázku nachází voda (led a voda v rybníce, ve sněhu, jinovatka, mraky, sněhová vločka, mlha). U položí otázku: *Proč je voda v přírodě v tolika podobách?* (vlivem teploty – led, sníh, mlha)

Pexeso – skupenství vody

(19.–30. min)

Forma: ve dvojici / ve skupině, v lavici

Pomůcky: pexeso – skupenství vody z U balíčku, el. uč.

Průběh: Ž si zahrají pexeso ve dvojicích či skupinách (v U balíčku jsou 2 sady pexesa, U může nakopírovat), U může také otevřít pexeso v el. uč.

Poté, co Ž dohrají pexeso, položí U otázku: *V jakém skupenství se může vyskytovat voda?* Společně přijdou na odpovědi – pevné skupenství (led), kapalné (tekutina, voda v nádobě), plynné (mlha, pára).

Cvičení 3

(31.–36. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, teploměr (venkovní, vnitřní), připravená předpověď na daný den (případně odečtené stupně z venkovního teploměru), samolepky ze Ž balíčku (Pracovní učebnice, str. 59 / cv. 3)

Průběh: U ukáže žákům teploměr. Podívají se, kolik stupňů je v místnosti, U má připravené odečtené stupně z venku. U tyto dvě hodnoty zapíše na tabuli, žáci porovnají obě čísla. Přijdou na to, že uvnitř třídy je více stupňů, tedy tepleji než venku v zimním období. Proto led a sníh v místnosti tají, mění se na kapalnou vodu. U ukáže Ž bod mrazu 0 °C. Ž v pracovní učebnici zaznamenají na teploměr hodnoty venku a uvnitř třídy. Společně pak vyberou samolepky s vodou ve vhodném skupenství. Ke třetímu a čtvrtému teploměru pak nalepí samolepky s vodou ve vhodném skupenství podle vyznačených stupňů

Jak se cítí ryba pod ledem?

(37.–40. min)

R

Forma: na koberci

Pomůcky: el. uč., karta A4 (Voda v zimě) z U balíčku

Průběh: U se nejprve Ž zeptá, jak se dnes cítí. Poté jim položí otázku, jak si myslí, že se cítí ryby pod ledem. Ž říkájí své domněnky. Poté následuje otázka, zda si Ž všimli na obrázku ve cvičení 2 něčeho zvláštního (míří tím na díru v ledu) a ukáže jim obrázek na kartě, příp. v el. uč. Dále pokládá otázky, proč je tam díra, kdo ji asi vyrobil, čemu pomáhá atd., aby si Ž uvědomili, že se tak k rybám a dalším živočichům dostává více kyslíku, mohou tak lépe dýchat a lépe přečkají zimu.

Reflexe

(41.–45. min)

Forma: na koberci

Průběh: U pokládá otázky, Ž odpovídají pohybem (při souhlasu si stoupnou, při nesouhlasu přejdou do dřepu).

Našli jste v ledu bublinky?

Tála ledová ozdoba?

Vyhrál/a jsi pexeso?

Dařilo se ti vyznačit teplotu na teploměru?

1. Jaký je led? Zakroužkuj správnou odpověď.

1. JE LED ČIRÝ, JE PŘES NĚJ VIDĚT?

ANO / NE

2. OBJEVUJÍ SE V LEDU BUBLINKY?

ANO / NE

3. JE LED TVRDÝ?

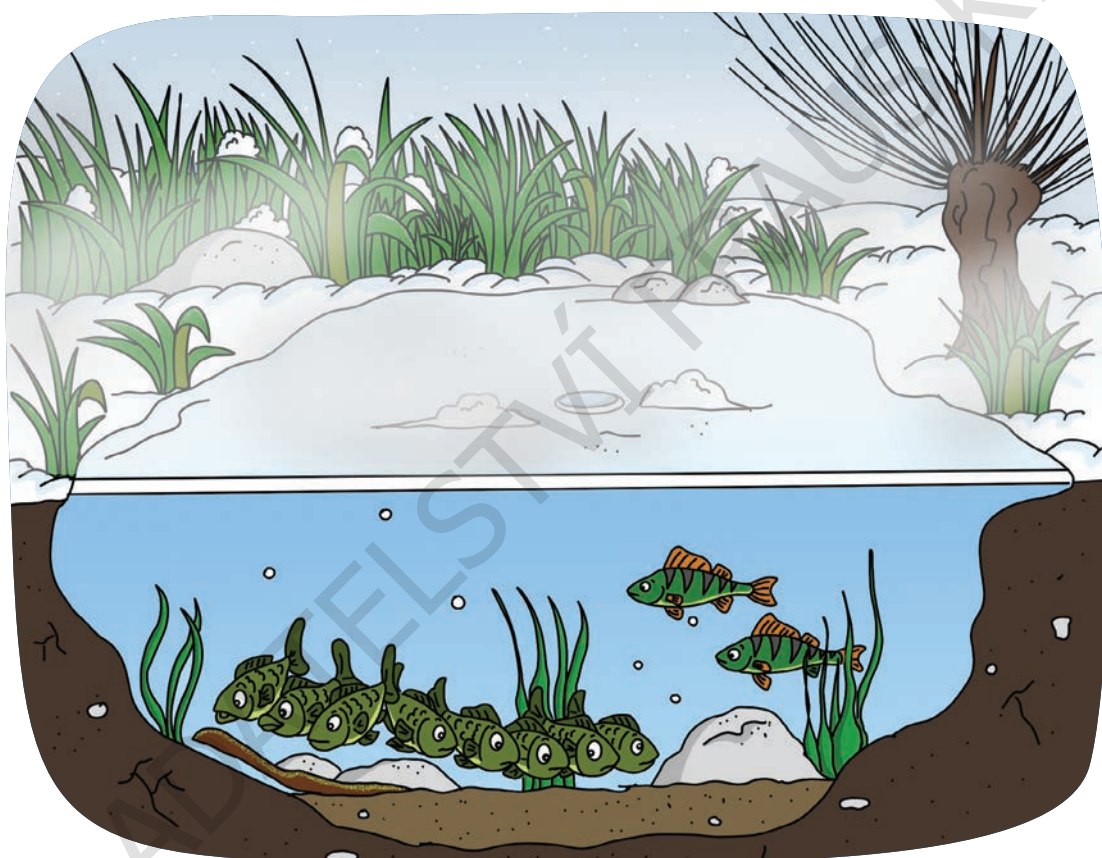
ANO / NE

4. ZMĚNILY PŘÍRODNINY V LEDU BARVU?

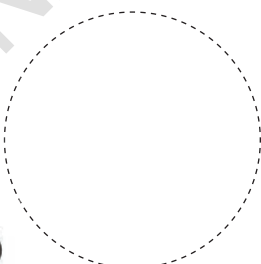
ANO / NE

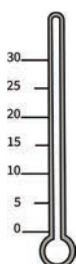
2. Prohlédni si obrázek a povídej, kde a v jaké podobě vidíš vodu.

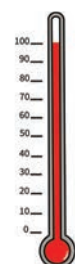
3. Kolik stupňů je venku a kolik ve třídě? Poznamenej a ke každému teploměru nalep samolepku se správným skupenstvím vody.

VENKU

VE TŘÍDĚ

Zima v přírodě

Lekce je koncipovaná jako badatelsky orientovaná výuka v přírodě (vycházka do okolí školy – les, park) na 2 x 45 minut.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KRP, KOB, KKK, KOS, KKU

CÍLE HODINY:

- Ž vytvoří domněnku o tom, co může v zimní přírodě vidět a slyšet, a po pozorování ji porovná s realitou.
- Ž pozoruje okolní přírodu různými smysly a popíše, co během vycházky zaznamenal.
- Ž vyhledá a označí stopy zvířat, pokusí se je určit podle obrázků a ověří své určení ve spolupráci se skupinou.
- Ž se chová ohleduplně k přírodě, zejména v okolí krmelce a při pohybu u zvířecích stop.
- Ž se podílí na příkrmování zvířat vhodnou potravou.

POMŮCKY:

- obrázky z U balíčku (265–276)
- knížečka Zvířecí detektiv
- záznamový list (Pozorování – Moje okolí v zimě) ze Ž balíčku
- psací potřeby
- značítka (např. lékařské špachtle, kousky větviček)
- krmení pro zvířata: obilí, směs pro ptáky, slunečnicová semínka, jablka, seno, mrkev, sušené žaludy nebo kaštany

Příprava na hodinu

U a Ž si povídají o nedostatku potravy pro volně žijící zvířata v době zimy. Domluví se na cíli cesty – krmítko v parku, krmelec, zásyp – a podle lekce Zima v lese si připomenou, čím zvířata krmí a co mohou Ž přinést.

Motivace

(1.–5. min)

U v úvodu zahájí krátkou debatu se Ž: *Jdeme na procházku, cestu a cíl známe. Příroda ale není až na konci naší cesty. Je všude kolem nás a my ji můžeme pozorovat. Co můžeme v zimě vidět? Rozhlédněte se kolem, vzpomeňte si na vycházky s rodiči nebo s družinou.* Ž odpovídají, co mohou vidět: stromy, keře, ptáky, stopy, šišky atd. Na to U reaguje tím, že přírodu je možné vnímat i jinak než zrakem. Ž mají přijít na to, že i cítíme a slyšíme. Ž zavřou oči a snaží se identifikovat zvuky přírody (např. vítr, kapání vody).

Domněnky ve skupinách

(6.–14. min)

U rozdělí Ž do menších skupin (např. po 3), Ž si vezmou záznamový list (jeden do skupiny, nebo každý svůj) a psací potřeby.

Ž si list prohlédnou a vytvoří **domněnku**. Napíší nebo nakreslí, co by cestou mohli vidět nebo slyšet. Nemusí se jednat jen o zvířata, mohou tam nakreslit např. strom, šišku, trus).

Skupiny či jednotliví Ž si mohou svoje domněnky navzájem ukázat a porovnat, své domněnky ale už nedoplňují.

Provedení pozorování – vycházka

(15.–40. min)

U

Během cesty U udělá několik přestávek podle vlastního uvážení. Navede Ž, aby se pozorně rozhlédli kolem sebe, aby po se zaposlouchali do zvuků. Pokud se Ž potvrdí jejich domněnka, svůj „objekt“ si zakroužkují. Pokud je sníh, U upozorní i na stopy, které dělají, Ž mohou porovnat stopy různých bot.

U krmelce / ptačího krmítka / zásypu

(41.–45. min)

U před příchodem ke krmelci Ž poučí a nastaví pravidla o pohybu kolem něj. Upozorní Ž, aby svými stopami nepoškodili ty zvířecí. Ž ve skupině dostanou značítka a vyhledávají stopy v okolí. Kdykoli najdou novou (jinou, odlišnou) stopu, označí ji zapíchnutím značítka v její těsné blízkosti. Podle karet s obrázky stop z U balíčku nebo své knížečky Zvířecí detektiv se pokusí určit, o čí stopu se jedná.

Ověření

(46.–55. min)

R

Ž se poradí s ostatními skupinami a U. Porovnají si stopy a ověří si, že stopy určili správně. Zakroužkují si ve svém listu.

Uložení potravy do krmelce

(56.–59. min)

Ž pod vedením učitele vkládají krmivo do krmelce/krmítka/zásypu.

Cesta zpět

(60.–80. min)

Ž mohou cestou probírat, co viděli a slyšeli a co je případně překvapilo.

Vyhodnocení

(81.–90. min)

Vyhodnocení proběhne již ve třídě. Podle záznamových listů jednotlivé skupiny odprezentují, nakolik se jejich domněnky potvrdily.

TIP Pokud zbyde více času, mohou Ž ve skupině vytvořit obrázek na nástěnku. Ze starých časopisů mohou vystříhnout zvířata a podle karet překreslit stopy, které viděli venku.

TIP Při vycházce může U se Ž stopy vyfotografovat a ve škole pak vytisknout a vystavit. Stopy lze také odlít ze sádry (stopy v blátě se odlévají lépe než ve sněhu). Možné je i odlít stopy Ž. Odlévání stop je časově náročnější – odlitek tuhne až 30 min. Je možné ho tedy udělat při odchodu, dobře ho označit a při návratu vyndat.

Pozorování – Moje okolí v zimě

ZÁZNAMOVÝ LIST

SKUPINA:

ČLENOVÉ SKUPINY:

MOJE DOMNĚNKA

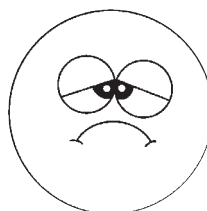
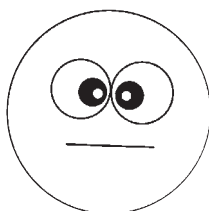
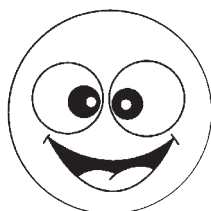
1. UVIDÍME

2. USLYŠÍME

3. NAJDEME STOPY

4. Vybarvi smajlíka podle toho, jak se tvoje domněnka potvrdila.

Lapbook – zima

Lekce věnovaná práci s lapbookem je koncipovaná na 45 minut, poslední 7. cvičení je pak určené pro volnou tvorbu Ž (např. pro práci doma).

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KRB, KOB, KKK, KOS, K KU

CÍLE HODINY:

- Ž vyjmenuje zimní měsíce a uvede základní znaky zimního období.
- Ž rozpozná a pojmenuje zimní sporty.
- Ž určí skupenství vody podle obrázku a porovná je s teplotou.
- Ž rozhodne, které potraviny jsou vhodné pro přikrmování volně žijících zvířat v zimě.
- Ž přiřadí zvířecí stopy k odpovídajícím zvířatům a vysvětlí své rozhodnutí.

POMŮCKY:

- lapbook
- el. uč.
- samolepky ze Ž balíčku (Lapbook, cv. 4 a 6)
- obrázky z U balíčku (265–276)
- knížečka Zvířecí detektiv
- vyplněný záznamový list (Pozorování – Moje okolí v zimě)
- hlasovátka

Pozdrav a seznámení s lapbookem, cvičení 1

(1.–4. min)

E

Forma: v lavici

Pomůcky: lapbook

Po pozdravu rozdá U lapbooky, Ž si ho prohlédnou a podepisou.

Ž vyjmenovávají společně s U zimní měsíce. Poté je obtáhnou v lapbooku.

Znaky zimy – cvičení 2

(5.–13. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: lapbook, el. uč.

Průběh: Ž nechají lapbook zavřený a soustředí se na centrální obrázek. U otevře cvičení v el. uč. U pokládá otázky, např. *Co vidíte na obrázku? Proč jsou tu právě tyto obrázky? Proč je tu tohle oblečení? Proč jsou tu brusle? Které sporty provozujeme v tomto ročním období? Máte rádi zimu?* Na závěr Ž doplní do volného kolečka to, co jim zde k zimě chybí.

TIP U může Ž rozdělit do několika skupin a Ž si mají během té doby vzpomenout na co nejvíc básniček a písniček, které se vztahují k zimě. Skupina s největším počtem je pak vyjmenuje, ostatní mohou doplňovat své.

Zimní sporty – cvičení 3

(14.–20. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: lapbook, el. uč.

Průběh: Ž nejprve zakřížkují obrázky se zimními sporty a zkontrolují společně s U. Následně čtou nahlas (čtení nahlas je dobré zařadit zejm. kvůli slovu snowboarding, které by mohlo působit problémy) názvy a spojují s obrázky. Ž se mohou střídát u tabule a plnit cv. i v el. uč.

Voda a teplota – cvičení 4

(20.–24. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: lapbook, el. uč., samolepky ze Ž balíčku (Lapbook, cv. 4)

Průběh: U si se Ž připomene důležitost vody pro život, kde ji a v jaké skupenství můžeme najít. Ž se poté podívají vždy na prostřední obrázek, pojmenují, co na něm je, vybarví teplotu (přibližnou teplotu) a nalepí samolepku s odpovídajícím skupenstvím vody.

Skupenství vody

(25.–29. min)

Forma: v prostoru třídy

Průběh: Aktivita na protažení a uvolnění. Ž se pohybují po třídě, jsou jako voda v tekutém stavu. U dává pokyny o teplotě. Např. vaří se – Ž se dále pohybují a vlní rukama nad hlavou jako pára. U dá pokyn mráz, mrzne – Ž ztuhnou na místě jako ledové sochy.

U krmelce – cvičení 5

(30.–36. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: lapbook, el. uč.

Průběh: Ž si prohlíží společně s U obrázky a rozhodují, které potraviny jsou vhodné pro krmení volně žijících zvířat. Vhodné potraviny zakroužkují. Ž se společně s U snaží zdůvodnit, proč je potravina vhodná či nevhodná. Kontrolu je možné provést pomocí el. uč.

Zvířecí stopy – cvičení 6

(37.–42. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: lapbook, el. uč., samolepky ze Ž balíčku (Lapbook, cv. 6), knížečka Zvířecí detektiv, obrázky z U balíčku (265–276)

Průběh: Aktivita navazuje na vycházku do okolí školy (Ž si vezmou vyplněný záznamový list), příp. na aktivitu Zvířecí detektiv (lekce Zima v lese). Ž si s U připomenou stopy, které viděli a obrázky zvířat a jejich stopy, příp. si prolistují svou knížečku Zvířecí detektiv. Ž následně vyberou samolepku a nalepí ji na vyznačené místo u odpovídajících stopy. Pokud Ž s U na vycházce nebyli, ani nevyráběli knížečku Zvířecí detektiv, pracují s obrázkovými kartami z U balíčku pod vedením U a snaží se porovnáním určit, komu stopy patří.

Moje zima – cvičení 7

(43. min)

Aktivita pro volnou tvorbu Ž. U vysvětlí Ž, že na této stránce mohou tvořit dle své fantazie, ale musí to být něco spjaté se zimou. Mohou tam nalepit záznamové listy, připevnit knížečku Zvířecí detektiv, nakreslit obrázek, nalepit fotku z víkendové procházky zimní přírodou (nebo třeba vánoční fotku). Ž vytvářejí doma, zároveň mohou rodičům ukázat, co všechno se naučili a zvládli.

Hodnocení

(44.–45. min)

R

Forma: v lavici / na koberci

Pomůcky: hlasovátka

Průběh: Ž reagují na výroky pomocí hlasovátek (zelené – souhlas, červené – nesouhlas).

Vím, jaké je zimní počasí.

Dokážu vyjmenovat zimní sporty.

Vím, něco o vodě.

Vím, jak mohu pomoci zvířatům v zimě.

Dokážu poznat alespoň některé stopy.

Dnes jsem si vzpomněl/la na něco zajímavého.

Pracoval/la jsem soustředěně.

Pracovalo se mi dobře.

6. Vytvoř podle vlastní fantazie.

TOTO JE MOJE ZIMA:

3. Zakřížkuj zimní sporty, poté je spoj s jejich názvy.

ZIMA

1. třída

Jméno: _____

1. Obtáhni názvy zimních měsíců.

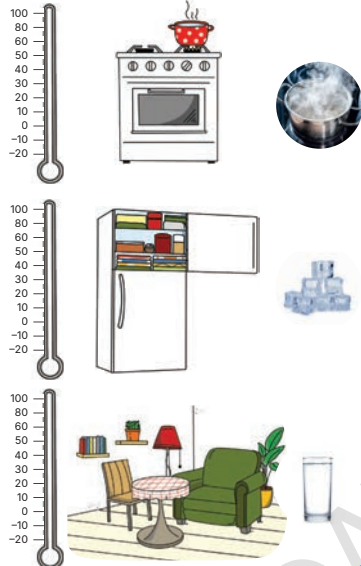
PROSINEC LEDEN ÚNOR

2. Popiš, co je na obrázcích. Dokresli chybějící obrázek.

FRAUS Klett

4. Dokresli teploměr a nalep samolepku se správnou podobou vody.

5. Zakroužkuj to, co je vhodné dávat v zimě do krmelce.

6. Komu patří stopy? Nalep samolepky.

Masopust

1. Co patří k masopustu? Zakroužkuj.

Masopust

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KKK, KKT, KCU, KOS, KRP

CÍLE HODINY:

- Ž vyjmenuje a pozná základní znaky masopustu (masky, jídla, průvod).
- Ž vysvětlí, proč se masopust slaví a jaké má tradice.
- Ž rozliší, které obrázky souvisejí s masopustem, a určí, ke kterému svátku patří obrázky nesouvisející.
- Ž přečte a porozumí jednoduché pozvánce a odpoví na otázky k textu.
- Ž se zapojí do společné pohybové aktivity a spolupracuje v třídním „masopustním průvodu“.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- obrázky z U balíčku (karty A4 k rozstřihání s obrázky jitrnice, koláče a koblihy)
- pracovní list – Masopust

Masopust (neboli fašank, ostatky, voráčky) je období po oslavě Tří králů (6. ledna) a končí Popeleční středou. Tedy období, kdy začíná 40 dní půstu před Velikonocemi. Období je vždy jinak dlouhé, ale hlavní oslavy probíhají 3 hlavní dny, které jsou zakončeny průvodem masek – maškarami. Účelem průvodu bylo obejít celou vesnici, setkat se zažertovat s hospodáři a hospodyněmi. Nejznámějším zvykem je pochovávaní basy – symbolika toho, že v době půstu není žádná zábava a veselky, na kterých by hudebníci hráli na své nástroje. V masopustním průvodu se často vyskytují tyto masky: medvěd, kobyla (klibna), žid, bába, nevěsta, turek, laufr, slaměný, ras, smrtka, kominík a zvířecí masky.

Pozdrav a úvod do tématu

(1.–5. min)

E

Forma: v lavicích

Pomůcky: tabule, fixy na tabuli (popř. křídly)

Průběh: U nakreslí na tabuli 8 linek vedle sebe. Úkolem Ž je hádat písmena, která na linky patří. Slovo, které Ž musí uhodnout, je MASOPUST. Pokud Ž řeknou správné písmeno, U jej na správnou linku dopíše. Pokud písmeno do slova nepatří, U namaluje jednu část domečku. Úkolem je slovo zjistit dřív, než bude celý domeček.

Motivační příběh

(6.–20. min)

U

Forma: v lavici / na koberci

Pomůcky: el. uč. interaktivní pracovní učebnice s obrázky

Průběh: U čte nebo pustí příběh v el. uč., poté ukáže Ž obrázky masopustních masek v el. uč. a klade Ž otázky k příběhu.

Během jarních prázdnin vyrazil Vítek s Natálkou k Vítkově babičce do malebné vesničky. Jednoho zimního rána se probudili a všude kolem nich bylo veselo – hrála hudba, venku lidé nosili pestrobarevné kostýmy a v peci voněly koláče.

„Co se to děje?“ zeptal se překvapeně Vítek. „To je masopust!“ zasmála se babička a podala jim koblihy posypané cukrem. „Masopust?“ opakovala Natálka. „To zní jako nějaké kouzlo!“ „Skoro máš pravdu,“ řekla babička. „Masopust je čas radosti, tancování, masek a jídla, než přijde půst. A dneska bude průvod masek!“ Děti se rozzářily a hned si to namířily k babiččině kouzelné skříni, aby vymyslely

a vytvořily nějakou masku. Natálka si oblékla kostým šaška a Vítek se převlékl za kominíka. Vzali si bubínek a zvoneček a připojili se k veselému průvodu.

Veselé lidé v maskách chodili od domu k domu, tancovali, zpívali a přáli štěstí. A každý jim za to dal něco dobrého – koláč, jablíčko nebo kousek jitrnice. „To je jako pohádka!“ radoval se Vítek, když mu starý pekař podal horký koblížek. Když se děti rozhlédly kolem sebe, viděly masky nevěsty a ženicha, staré báby s nůši, různých podivných panáků s legračními klobouky i řezníka. Najednou se před dětmi objevil medvěd, co uměl tancovat! Ale byl to vlastně soused Toník v kožichu a s čumákem z krabice. Všichni se smáli a tancovali kolem.

Nakonec došli až na náves, jako poslední přicházeli muzikanti s velkou basou, která symbolizuje konec masopustu. „A teď se budeme těšit na jaro,“ usmála se Natálka. „Ale nejdřív si dám ještě jeden koblížek,“ zamumlal Vítek s plnou pusou. A tak skončil veselý den plný smíchu, masek a kouzelných chvil. Natálka a Vítek si zapamatovali, že masopust je nejen o jídle a převlecích, ale hlavně o radosti, kterou sdílíme s ostatními.

Otázky k příběhu:

1. Kam jeli Natálka s Vítkem?
2. O které tradici mluvili? Co se právě ve vesnici odehrávalo?
3. Za co se převlékla Natálka a za co Vítek?
4. Jaké jídlo se objevilo v příběhu?
5. Jaké masky se objevily v příběhu?

Písnička

(21.–27. min)

Forma: v prostoru třídy

Pomůcky: obrázky masopustního jídla (karta A4 k rozstřihání – obrázky jitrnice, koblihy a koláče v různých velikostech), el. uč.

Průběh: U sdělí Ž, že už si vyjmenovali pokrmy typické pro masopust. Úkolem Ž nyní bude některé z těchto jídel najít ve třídě. U pohází po třídě kartičky s obrázky a pustí písničku (Jemine, domine, masopust pomine). Ž mají za zvuků hudby najít co nejvíc obrázků, od každého druhu však smí mít jen jeden obrázek, maximálně tak mohou mít 3 obrázky. Vždy však musí jeden obrázek donést do lavice a až poté mohou jít pro další.

Po skončení písničky každý spočítá svoje obrázky. Se spolužačkou/spolužákem v lavici je poté mohou porovnat a pojmenovat.

TIP U může následně obrázky využít v matematice – Ž mohou obrázky porovnávat (různá velikost pokrmů), sčítat, odčítat, tvořit slovní úlohy.

Cvičení 1, 2, 3

(28.–37. min)

Forma: v lavicích

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U otevře cvičení 1 v el. uč., Ž v pracovní učebnici. Ž popisují jednotlivé obrázky, zakroužkují ty, které souvisejí s masopustem. U obrázků, které s ním nesouvisejí, určí, ke kterému svátku patří.

Ve cvičení 2 luští slova, která následně napíší na řádek vedle. Společně s U pak provedou kontrolu a řeknou, jak jsou spojena s masopustem.

Cvičení 3 – mohou vyplnit všichni, příp. jen rychlejší Ž.

Masopustní průvod

(38.–41. min)

Forma: v prostoru třídy

Pomůcky: el. uč. (písnička Jemine, domine, masopust pomine)

Průběh: Nyní si Ž zahrají na masopustní průvod. Ž se pohybují po třídě ve špalíru do rytmu písničky, když se hudba zastaví, musí se zastavit a nehybat se.

Reflexe

(42.–45. min)

R

Forma: v lavicích

Pomůcky: obrázky masopustního jídla

Průběh: Každý Ž dostane jeden obrázek masopustního jídla. Kdo souhlasí s tvrzením, zvedne obrázek.

1. Masopust slavíme na podzim. (NE)
2. Mezi masopustní masky patří medvěd. (ANO)
3. Mezi masopustní jídla patří pokrmy z masa, např. jitrnice a jelita, řízky, škvarky. (ANO)
4. Dneska se mi pracovalo dobře.
5. Naučil/a jsme se něco nového. (Následně se může U zeptat, co.)

 PČ – tvorba jitrnic z modelíny, výroba masopustní škrabošky, **HV** – písnička Jémíne, domine, masopust pomine

Pracovní list – Masopust

Pracovní list je určený nejen pro rychlejší Ž do hodin prvouky, dá se zařadit i pro rozvoj čtení s porozuměním do hodiny českého jazyka, pro práci s neformálním textem – pozvánkou. Pracovní list může vypracovat s dopomocí celá třída – text se přečte společně ve třídě. Pro Ž-čtenáře lze využít i na samostatnou práci.

Cvičení 1

Průběh: Ž si přečtou text – pozvánku a odpoví na otázky. Při společné práci text přečte U nebo Ž-čtenář. Společně vyhodnotí, co je to za text (pozvánka) a pro jakou příležitost se pozvánka ještě hodí. Popíší orientační prvky a jednotlivé části pozvánky. Poté Ž odpovídají na otázky.

Cvičení 2

Průběh: Ž na rádcích hledají obrázek, který se nějak liší a zakroužkují ho. Zdůvodní jeho odlišnost, mohou ho i vybarvit. Při společné práci mohou odlišný obrázek popsat a říct jeho umístění. Ž obrázky pojmenují a připomenou si tak masky masopustu.

Cvičení 3

Průběh: Ž domalují obrázky dle osově souměrnosti, mohou ho i vybarvit. Při společné práci obrázky pojmenují a připomenou si tak typické masopustní pokrmy.

Masopust

Jméno: _____

1. Přečti si pozvánku a odpověz na otázky.

MILÍ PŘÁTELÉ, DĚTI, RODIČE A SOUSEDÉ!
ZVEME VÁS SRDČNĚ NA MASOPUSTNÍ VESELÍ,
KDE NEBUDE CHYBĚT SMÍCH, ZÁBAVA,
MAŠKARY A KOBLIHY!

 KDY: PÁTEK 21. ÚNORA **ČAS:** OD 16:00 HODIN

 KDE: ŠKOLNÍ ZAHRADA A TĚLOCVIČNA

NA CO SE MŮŽETE TĚŠIT?

PESTROBAREVNÝ PRŮVOD MASEK	VEŠLÁ SOUTĚŽ O NEJVEŠLEJŠÍ MASKU
MASOPUSTNÍ MUZIKA A TANEC	HRY, STANOVISŤE A TVOŘIVÁ DÍLNA PRO DĚTI
SLADKÉ I SLANÉ POCHOUTKY	FOTOKOUTEK

PŘIJĎTE V MASCE – ČÍM BLÁZNIVĚJŠÍ, TÍM LEPŠÍ!
VŠICHNI JSTE VÍTANI –
DĚTI, RODIČE I PRARODIČE
TĚŠÍME SE NA VÁS!

1. KONÁ SE OSLAVA V ÚTERÝ?	ANO	☒ NE
2. BUDE PRŮVOD MASEK?	☒ ANO	NE
3. MOHOU PŘIJÍT I RODIČE?	☒ ANO	NE
4. JAKÉ JÍDLO JE ZMÍNĚNO V POZVÁNCE?	KOBLIHY	

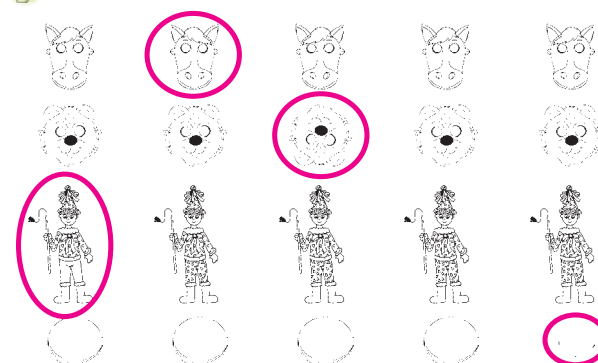
5. CO NA SLAVNOSTI NENAJDETE?

- ☐ FOTOKOUTEK
☐ TANEC
☒ PIKNIK

Masopust

2. Najdi odlišný obrázek a zakroužkuj.

3. Dokresli druhou polovinu obrázku.

2. Slož slova z písmen.

A A B
S

BASA

U B B E
B N

BUBEN

U H L E
O H S

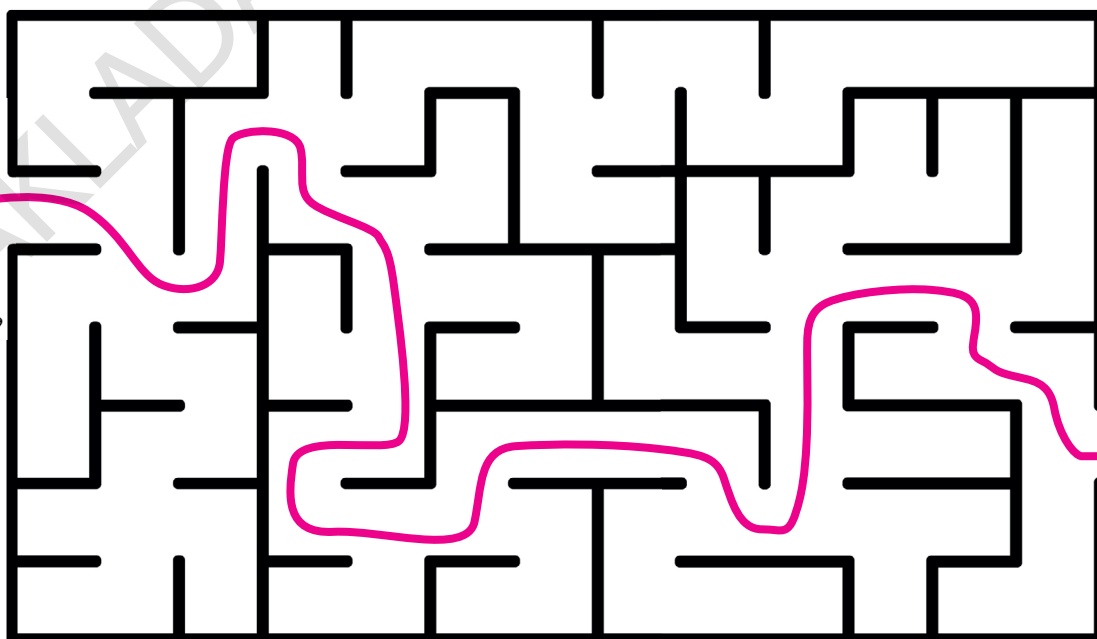
HOUSLE

M A P U S O S T
A U S O S T

MASOPUST

3. Pomoz Vítkovi ke koblize.

1. Škrtni, co do řady nepatří. Poté napiš, co je v řadě.

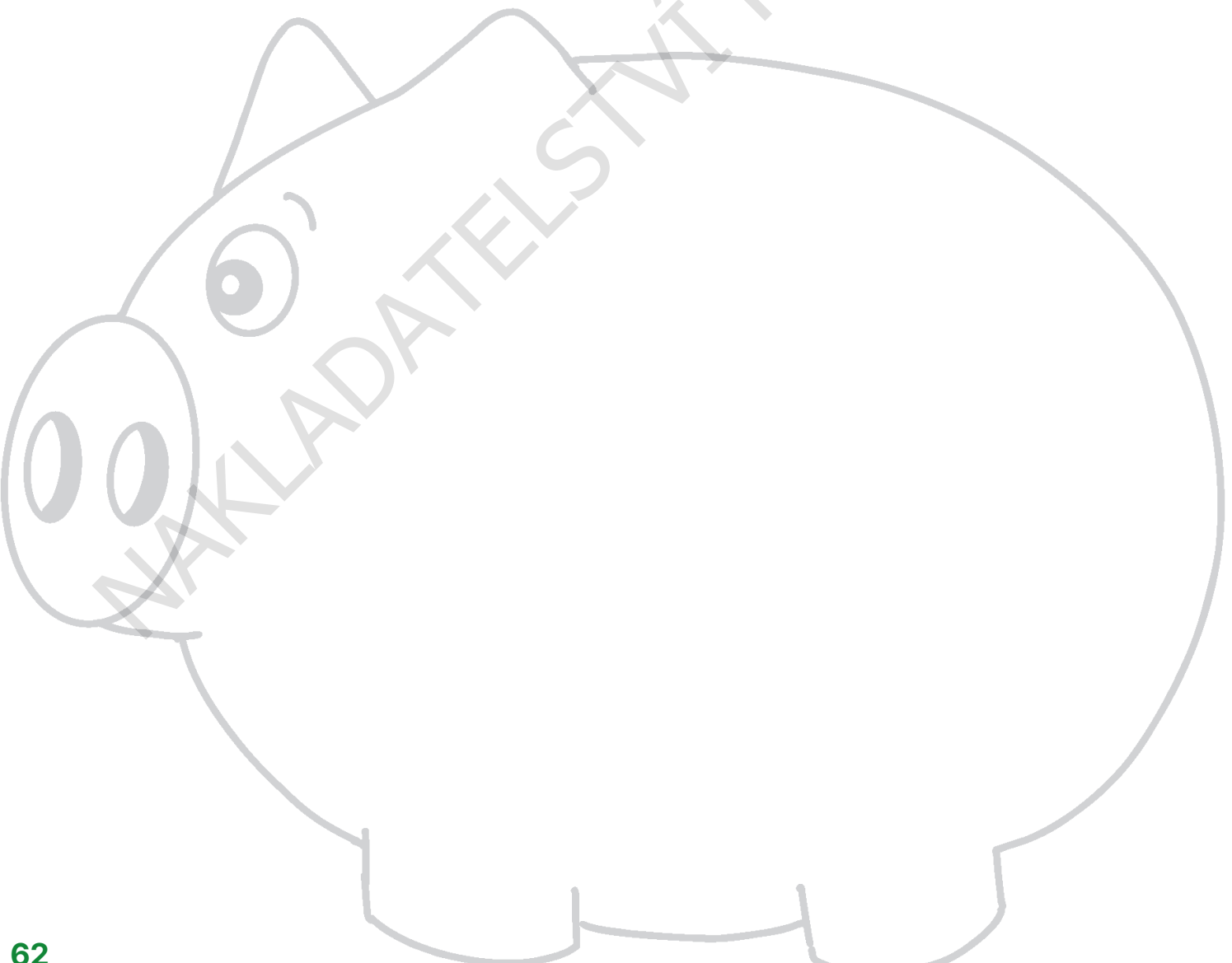
MINCE

BANKOVKY

2. Nakresli, na co si šetříš.

Finanční gramotnost

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KRP, KKK, KOS, KKU

CÍLE HODINY:

- Ž pozná základní mince a bankovky a rozliší je podle vzhledu a tvaru.
- Ž správně třídí peníze na mince a bankovky.
- Ž vysvětlí, odkud lidé získávají peníze (prací nebo darem).
- Ž rozpozná, že bankomat peníze nevytváří, ale vydává pouze peníze, které člověk vlastní.
- Ž vyjádří, na co by si chtěl šetřit, a jednoduchým způsobem popíše, jak s penězi zachází.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- obrázky z U balíčku (277–280)
- papírové mince ze Ž balíčku k matematice
- hlasovátka

Pozdrav a zahájení hodiny

(1. min)

U se pozdraví se Ž a přechází k uvedení tématu.

Které mince už znáš?

(2.–7. min)

E

Forma: společná v lavici

Pomůcky: papírové mince ze Ž balíčku k matematice

Průběh: Ž si připraví mince, které už znají, U jmenuje mince (např. mince 5 korun), Ž vždy zvednou příslušnou minci nad hlavu.

Mince a bankovky

(8.–18. min)

U

Forma: společná v el. uč. a v lavici

Pomůcky: el. uč.

Průběh: U naváže na předchozí aktivitu, kdy si se Ž zopakovali již jim známé mince, prací s el. uč. Otevře cvičení v el. uč., kde jsou mince a bankovky vyšší hodnoty. Mezitím položí Ž otázku: *Zopakovali jsme si mince, které již znáte. Znáte ale i jiné peníze?* Snaží se navést Ž k odpovědi – mince vyšší hodnoty a bankovky. Poté U jmenuje/čte bankovky a mince, Ž se střídají u interaktivní tabule a vždy označí (spojí) správnou variantu.

Po dokončení prvního interaktivního cvičení přejdou ke druhému, ve kterém mají roztřídit obrázky peněz na mince a bankovky. U k tomu klade otázky: *Jak poznám, že mám v ruce minci? Jak vypadá bankovka? Jaký tvar má mince/bankovka?*

Cvičení 1

(19.–24. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž vybere, co do řady nepatří, a nakonec na řádek zapíše název skupiny (bankovky/mince).

Kde se berou peníze?

(25.–32. min)

Forma: na koberci

Pomůcky: obrázky z U balíčku (277–280)

Průběh: U rozloží na koberci karty obrázkem dolů, aby nebylo vidět, co na nich je. Rozdělí Ž do 4 skupin, každá skupina si vezme jeden obrázek. Ž si ve skupinách prohlédnou

obrázek. U vyzve každou skupinu, aby popsala, co je na jejich obrázku. Poté položí U otázku: *Která skupina má obrázek, kde mohou získat peníze?* Následuje diskuze na téma, jak se dají získat peníze – prací nebo darem, nesprávný je tedy obrázek s bankomatem. Ž zdůvodní, proč není správně bankomat – bankomat dává jen peníze, které člověk vlastní, mění bezhotovostní měsíce na hotovost.

TIP Na obrázku je vidět také bezhotovostní platba kartou. U může Ž, pokud se s tím např. nesetkali, vysvětlit.

Cvičení 2

(33.–40. min)

R

Forma: v lavici

Pomůcky: hlasovátka, pracovní učebnice

Průběh: U pokládá Ž otázky, ti odpovídají pomocí hlasovátek (zelené – souhlas, červené – nesouhlas). Příklad otázek: *Máte doma své peníze? Šetříte si je? Na co si šetříte?* U má poté zmapovanou situaci ve třídě, úkolem Ž je namalovat ve cv. 2, na co si šetří.

Reflexe

(41.–45. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: hlasovátka

Průběh: U předkládá Ž tvrzení, Ž vyjadřují souhlas x nesouhlas pomocí hlasovátek:

Vím, kde se berou peníze.

Vím, jaký tvar má bankovka.

Vím, jaký tvar mají mince.

Dnes jsem se dozvěděl/a něco nového.

Média

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KKK, KDI, KRP, KOS, KKU

CÍLE HODINY:

- Ž pojmenuje základní druhy médií (televize, rádio, tisk, internet) a rozliší je podle způsobu, jakým přenášejí informace.
- Ž vyhledá a určí, které předměty představují média, a které ne.
- Ž popíše, k čemu lidé jednotlivá média používají, a uvede příklady pořadů či obsahů.
- Ž si uvědomí, že některá média mohou být i nevhodná nebo nebezpečná, a ví, že internet má používat pouze s dospělým.
- Ž se zapojí do společné pohybové a komunikační aktivity a dodržuje pokyny učitele.

POMŮCKY:

- skládačky (4 karty A4 k rozstříhání)
- pracovní učebnice
- el. uč.
- libovolná píseň a přehrávač
- ukázky novin, časopisů, předpovědi počasí, ukázka z rádia

Pozdrav a zahájení hodiny

(1. min)

U se pozdraví se Ž a společně se přesunou na koberec.

Úvod do tématu – skládačka

(2.–10. min)

Forma: v prostoru třídy / v kuru na koberci

Pomůcky: skládačky pro skupiny (jednotlivé obrázky rozstříhané na menší části)

Průběh: U rozdělí Ž do skupin (2–4), každá skupina dostane jeden rozstříhaný obrázek a jejím úkolem je obrázek složit a pojmenovat, co na něm je – televize, rádio, mobil, počítač, noviny, časopis, autorádio, tablet. Po dokončení se všichni sejdou v kruhu a prezentují, co je na jejich obrázcích (nejlépe si poskládaný obrázek ukážou a nechají uprostřed kruhu). Ž následně hledají, co mají obrázky společného, v čem se liší.

Otázky pro diskuzi:

K čemu jednotlivé věci používáme?

Co přináší člověku?

Mají něco společného?

Liší se v něčem?

Mohou být v něčem nebezpečné nebo škodlivé?

Co používáte doma?

Po diskuzi představí U slovo média = jedno slovo, kterým lze popsat všechny obrázky, které Ž složili. Média slouží jako prostředek pro šíření informací, zprávy i zábavu.

Cvičení 1

(11.–18. min)

Forma: v lavicích

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž si otevřou cvičení 1 v pracovní učebnici, U otevře el. uč. Ž nejprve společně s U pojmenují jednotlivé obrázky, následně škrtnou ty obrázky, které nepředstavují média.

Pohybová hra

(19.–25. min)

Forma: v prostoru třídy

Pomůcky: libovolná píseň a přehrávač

Průběh: Ž se pohybují v prostoru třídy do rytmu písně. U zastavuje píseň. Když ji zastaví, řekne jedno z hesel – televize, rádio, internet, noviny. Na slovo televize Ž zastaví a udělají si z rukou dalekohled, který si přiloží na oči. Na slovo rádio přiloží ruce k uším a poslouchají. Na slovo internet používají ruce jako na klávesnici. Na slovo noviny si sednou do lavice a předstírají čtení.

Seznámení s jednotlivými médii

(26.–38. min)

Forma: v lavicích

Pomůcky: el. uč.

Průběh: U si otevře v el. uč. záložku s obrázky médií u cvičení 1. U se u každého obrázku zastaví a se Ž si o něm povídají. U může použít i prokliky na ukázky např. rádia, předpovědi počasí, ukázku novin či dětského časopisu.

Otázky k jednotlivým médiím:

1. Televize (Televize zprostředkovává obraz i zvuk.)

– *Co všechno se vysílá v televizi?* (pohádky, filmy, seriály, televizní zprávy, sportovní utkání, předpověď počasí, rozhovory, soutěžní pořady atd.)

– *Na co se díváme, když chceme informace o tom, co se kolem nás děje?* (zprávy)

– *Na co se díváte v televizi vy?* (U upozorní Ž na to, že televizi by měli sledovat jen s rodiči a vybírat pořady odpovídající jejich věku.)

– *Kdy se díváte na televizi?* (U upozorní na čas, který někteří tráví u televize. Upozorní na to, že by neměl být větší než čas, který tráví dalšími aktivitami.)

2. Rádio (Rádio zprostředkovává většinou jen zvuk, někdy je možné se podívat přes internet i do studia rádia.)

– *Co všechno nám přenáší rádio?* (písničky, zprávy, povídky, rozhovory...)

– *Znáte název nějaké rádiové stanice?*

– *Kde nejčastěji posloucháte rádio?*

3. Tiskoviny (Mezi tiskoviny patří např. letáky, noviny, časopisy. Jde o psaný text doprovázený obrázky.)

– *Co všechno najdeme v tiskovinách?* (texty, obrázky, nadpisy, čísla stran, vtipy, křížovky...)

– *Znáte název nějakého časopisu nebo novin?*

4. Internet (Laptop, mobil, počítač, tablet. Internet má všechno dohromady – zvuk, obraz, text i obrázky. Na internetu je hodně informací, ale ne všechny jsou pravdivé. Internet by děti měly používat s rodiči.)

– *Co všechno najdeme na internetu?* (zprávy, videa, obrázky, hry, filmy, informace o všem)

– *Byl někdo z vás někdy na internetu a proč?*

Reflexe – cvičení 2 a 3

(39.–45. min)

Forma: v lavicích

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž rozhodují o jednotlivých tvrzeních, zda jsou pravdivá, nebo nepravdivá. Pomocí el. uč. zkontrolují svá řešení. Poté Ž nakreslí do rámečku médium, které používají.

1. Škrtni obrázky, které nepředstavují média.

2. Je to pravda, nebo ne? Označ ✓, nebo ✗.

1. MEZI MÉDIA PATŘÍ TELEVIZE, NOVINY, RÁDIO I INTERNET. ☒

2. TELEVIZE JE OBRAZ I ZVUK. ☒

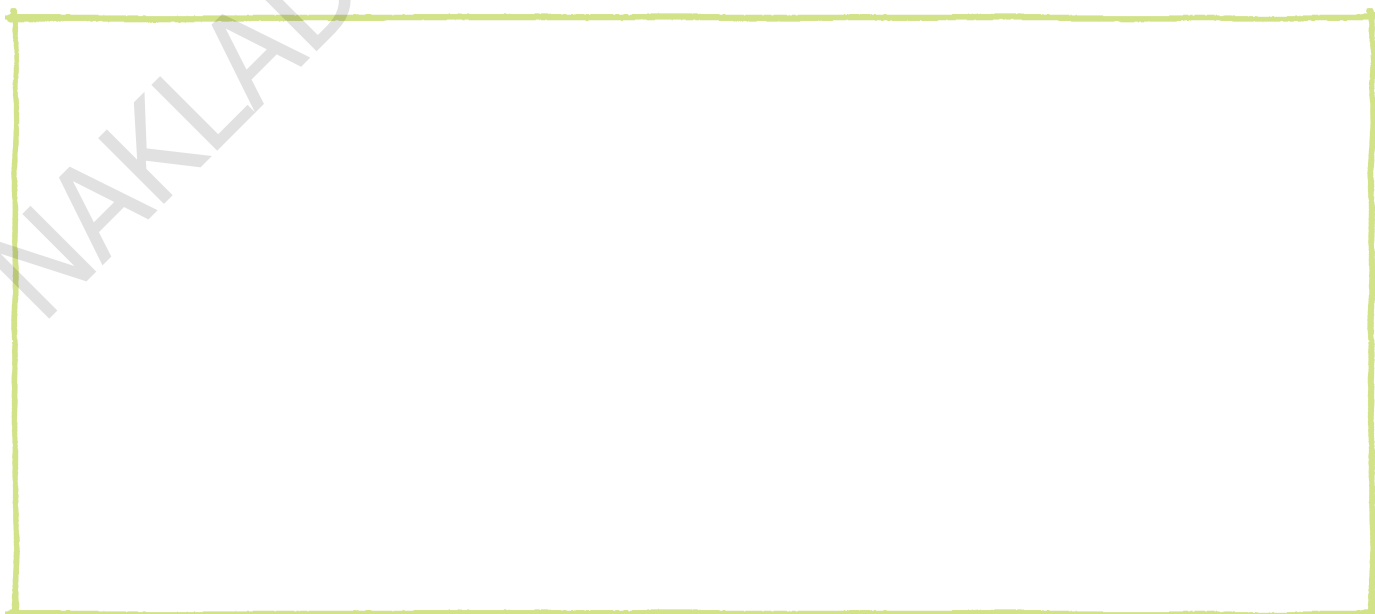
3. TISK JE TELEVIZE A RÁDIO. ☐

4. RÁDIO MÁ VĚTŠINOU JEN ZVUK A ŽÁDNÝ OBRAZ. ☒

5. NA INTERNETU MŮŽEME VĚŘIT VŠEMU. ☐

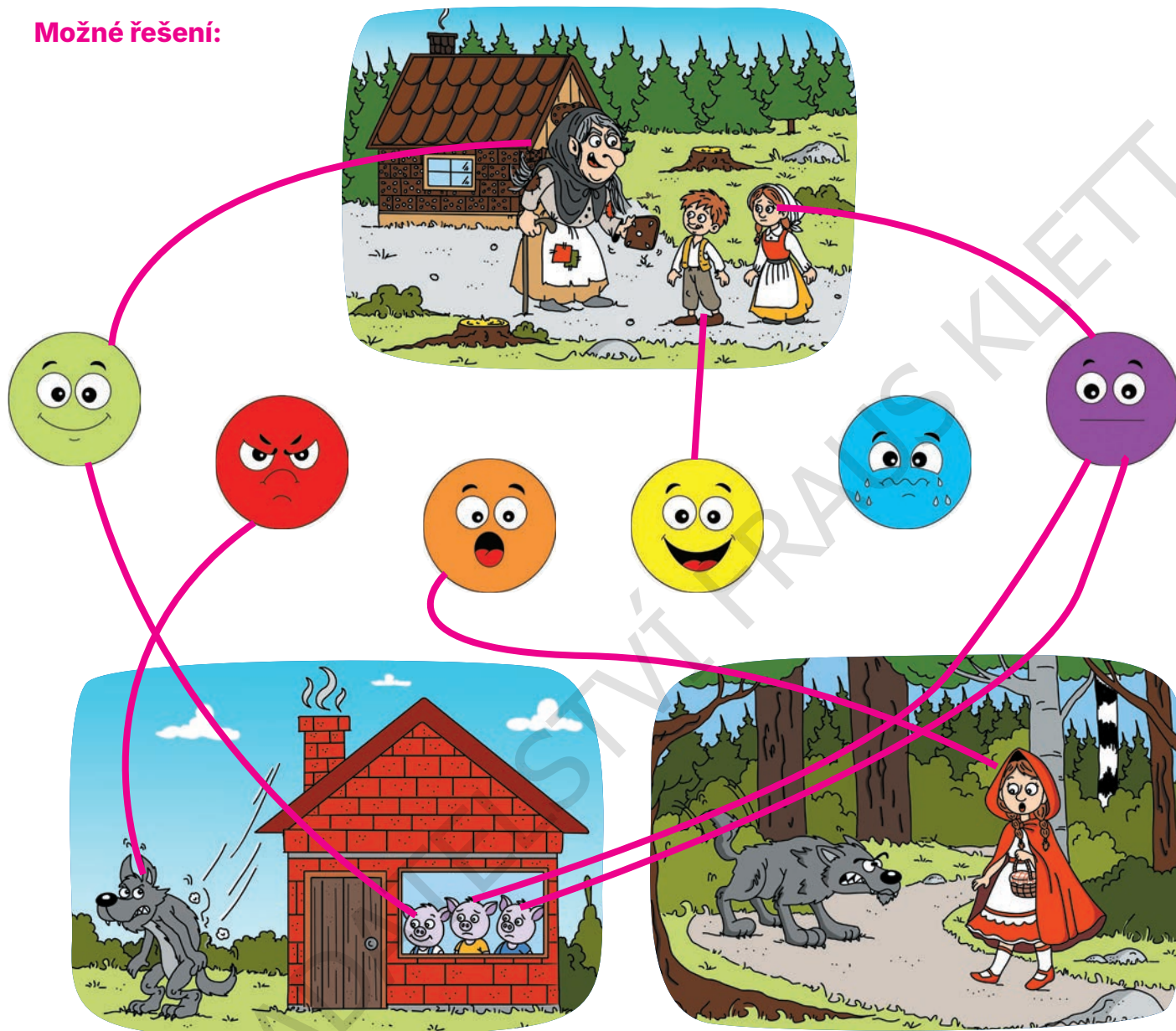

3. Namaluj médium, které používáš nejčastěji.

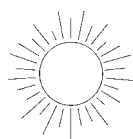
1. Jak se kdo cítí? Spoj pohádkové postavy se smajlíky.

Možné řešení:

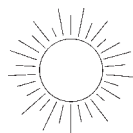

2. Jak se cítíš dnes? A jaká je tvá předpověď na zítra? Vyber a vybarvi.

DNES

ZÍTRA

Wellbeing a média

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KOS, KKK, KKT

CÍLE HODINY:

- Ž vyjádří své potřeby a pocity a uvědomuje si, že jejich sdílení pomáhá zvládat nepříjemné emoce.
- Ž rozpozná a pojmenuje emoce u sebe i u postav v příběhu či pohádce.
- Ž uvede příklady mediálních pořadů a typů médií, se kterými se může setkat v běžném životě.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- nafukovací balonky (příp. měkké míčky)

Pozdrav a zahájení hodiny

(1. min)

U se pozdraví se Ž a společně se přesunou na koberec.

Dobrozprávy

(2.–10. min)

E

Forma: v kruhu na koberci

Pomůcky: el. uč.

Průběh: U zahájí hodinu formou televizního vysílání (příp. může pustit nahrávku v el. uč.): *Dobrý den, milí diváci, vítáme vás u dnešních dopoledních zpráv. Dnešní zprávy nebudou jen tak obyčejné, dnes vás čekají Dobrozprávy. To znamená, že se dnes dozvíte jen a pouze dobré zprávy. U nejprve vysvětlí nebo se zeptá Ž, co jsou to zprávy. Kde mohou zprávy vidět, číst či poslouchat. Následně U požádá Ž, aby si připravili jednu dobrou zprávu pro ostatní (např. co se jim povedlo, co se povedlo někomu ze třídy, mohou o někom říct něco pochvalného, co se jim dnes líbí nebo na co se těší). Ž se tak stávají reportéry, řeknou svou „dobrozprávu“ a předají slovo dalšímu.*

TP Mluví pouze Ž, který drží v ruce nějakou pomůcku jako mikrofon.

Cvičení 1

(11.–25. min)

U

Forma: v lavicích

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U přejde po zprávách k dotazu, co je možné ještě kromě zpráv vidět v televizi, na co se Ž dívají. Následně položí dotaz, zda by mělo mít sledování televize nějaká pravidla a pokud ano, jaká pravidla a proč. Diskuzí by měl U se Ž dospět k tomu, že není dobré se na televizi koukat neomezeně, ale omezený čas, a sledovat pořady s kvalitním a přiměřeným obsahem). Následně si společně prohlédnou obrázky s pohádkovými motivy v pracovní učebnici. Ž pojmenují pohádky, mohou taktéž stručně převyprávět děj, říct, zda a v jaké formě se s těmito pohádkami setkali. Následně spojují jednotlivé postavy se smajlíky, které vyjadřují různé emoce. V aktivitě jde o pojmenování a zdůvodnění emocí, uvědomění si, jaké pocity asi mají postavy v daný okamžik příběhu.

TP V českém jazyce je možné pohádky přečíst či přeříkat, nacvičit dramatizaci. Dále je možné s pohádkami pracovat ve formě řazení dějové posloupnosti.

Protažení

(26.–31. min)

Forma: v prostoru třídy

Pomůcky: el. uč.

Průběh: U vyzve žáky, aby si po delším sezení opět stoupli a protáhli se s videem. U se Ž zeptá, proč je to důležité. V odpovědích od Ž by mělo zaznít, že je to pro osvěžení hlavy a pozornosti, pro načerpání síly pro další práci, také pro to, aby pořad jen neseseděli a procvičili si (nejen) záda.

Pinkaná

(32.–39. min)

Forma: v kruhu v prostoru třídy

Pomůcky: nafukovací balonky (příp. měkké míčky)

Průběh: U má připravené 2–4 nafukovací balonky různé barvy. Hra začíná s jedním balonkem. Poté se Ž mohou rozdělit do více skupin a odpovídat/pinkat si v menších skupinách. Cílem aktivity je kromě sdílení informací také podpora přátelských vztahů, pozitivního klimatu a koordinace pohybů. Nejprve si Ž vyzkouší pinkání s míčkem. Pravidla jsou taková, že se snaží Ž pinkat míčem všem v kruhu, snaží se, aby míček nespádl na zem a pokud spadne, jde zpět k U. Každý, kdo pinká do míčku, zároveň odpovídá na položenou otázku. Nemusí každý odpovědět na všechno. Zkušební otázky mohou být: *Které barvy znáte? Která čísla znáte? Co vám dělá radost?* Další otázky k tématu: *Jaké pořady lze sledovat v televizi? Které pohádky znáte? O čem může být dokument? (Nejdřív si U ověří, zda všichni vědí, co je to dokument.) Co vás v televizi vůbec nezajímá? Už jste našli pořad, o kterém jste si sami řekli, že pro vás ještě není?*

Varianta: Pokud nemá U k dispozici nafukovací balonky, může využít hru na kameramany. Jeden Ž představuje herce/herčku a ostatní jsou kameramani, kteří jej „natáčejí“. Herec udělá pohyb, který znázorňuje jeho náladu (např. výskok, zamávání, otočku), kameramani musí co nejlépe jeho pohyb imitovat.

Cvičení 2

(40.–45. min)

R

Forma: v lavicích

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž před sebou vidí symboly počasí. Jejich úkolem je nejprve popsat, co před sebou vidí, co značky symbolizují a zda se s tím mohou v médiích setkat, popřípadě i ve kterém pořadu, v jaké formě. Mělo by zde zaznít, že se jedná o předpověď počasí, kde se lidé dozví, jaké počasí bude následující dny. Předpověď počasí nabízí televize, rádio, na internetu, v novinách. Ž vybarví takový symbol počasí, který nejvíce odpovídá jejich nynějším pocitům a pokusí se „předpovědět“, jak se asi budou cítit zítra. Pokud zbývá čas, mohou Ž dobrovolně zdůvodnit (např. *Anička se dneska cítí sluníčkově, ale zítra předpovídá náladu s mráčky, možná i deštěm, protože bude venku pršet.*).

Březen – měsíc knihy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KKU, KKK, KKT

CÍL HODINY:

- Ž používá základní pojmy spojené s knihou (knih, spisovatel, ilustrace, ilustrátor) a vysvětlí jejich význam.
- Ž rozlišuje různé druhy knih a uvědomuje si, k čemu knihy slouží (učení, zábava, získávání informací).
- Ž popíše prostředí knihovny a chování v ní.
- Ž vyhledá na obrázku knihy, které „nejsou uklizené“, a určí, o čem by mohly být podle obálky.
- Ž podle diktátu vytvoří jednoduchý obrázkový přebal knihy.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- kufřík nebo krabice
- knihy různých žánrů (komiks, encyklopedie, atlas, pohádka, poezie...)
- triangl nebo zvonek

Pozdrav a zahájení hodiny

(1. min)

U se pozdraví se Ž a společně se přesunou na koberec.

Úvod do tématu

(2.–5. min)

E

Forma: v kruhu na koberci

Pomůcky: kufřík nebo krabice, knihy různých žánrů

Průběh: Ž sedí kolem kufříku či krabice, ve které jsou schované knihy. U sdělí Ž, že dnes má pro ně kouzelný kufřík/krabici, který obsahuje mnoho moudrosti, zábavy i radosti. Ž hádají, co asi v kufříku je. U nijak nereaguje, poté ho pomalu a tajemně otevře. Ž mají pár sekund na to, aby se podívali, co je uvnitř.

Debatu

(6.–12. min)

U

Forma: v kruhu na koberci

Průběh: U naváže debatou s Ž. Pokládá návodné otázky, např.

Co je to kniha – jak by ji děti samy popsaly?

K čemu knihy vůbec máme?
Přečetl někdo již sám knihu?

Proč je čtení důležité? (Čtení je prospěšné pro rozvoj našeho mozku, jazyka i fantazie. Posiluje soustředění, paměť i představivost a pomáhá rozšiřovat slovní zásobu.)

Z jakého důvodu se budeme dnes o knihách bavit? (Ž již možná budou vědět, že březen je měsícem knih, U může zmínit, že se během března koná spousta akcí spojených s knihami, např. Noc s Andersenem).

Kde můžeme knihy získat? (Knihovna, knihkupectví, online knihy, antikvariáty nebo si můžeme knihy půjčit od známých a kamarádů).

U poté přechází k další aktivitě konstatováním, že se společně do jedné knihovny nyní podívají. Bude to knihovna, do které chodí Natálka a Vítek.

Cvičení 1 a 2

(13.–23. min)

Forma: v lavicích

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž povídají o tom, co je na obrázku ve cv. 1, U obázek otevře v el. uč. U může klást návodné otázky (přip.

trénovat prostorovou orientaci):

Kdo je na obrázku? (Natálka a Vítek.)

Kde se Natálka a Vítek nachází? (Jsou v knihovně.)

Co je na obrázku vlevo, vpravo, uprostřed, nahoře, dole, před, za...?

Co dělají? (Čtou knihy, vybírají si knihy...)

Proč šli do knihovny? (Chtějí nějakou zajímavou knihu, hledají informace...)

Je na obrázku něco, co není správně? (Knihy spadlé pod knihovnu – na knihy dáváme pozor, nekrčíme strany, zvláště, když je máme půjčené.)

U poté řekne Ž, že se několik knih zatoulalo mimo knihovnu, nejsou uklizené a úkolem Ž je všechny knihy najít a zakroužkovat. Ž pracují samostatně, kontrola probíhá společně v el. uč. Na závěr Ž tipují, o čem jsou zakroužkované knihy – buď podle obrázků na přebalu, nebo podle názvů na hřbetu.

Pohybová hra

(24.–29. min)

Forma: v prostoru třídy

Pomůcky: triangl nebo zvonek

Průběh: U nejprve naváže na předchozí cvičení – Ž už vědí, co je to kniha, kde ji mohou získat, U pokládá otázky: *Jak takové kniha vznikne? Kdo ji napíše? Spisovatel. Kdo do knihy kreslí obrázky? Ilustrátor. Jak se říká nakresleným obrázkům v knihách? Ilustrace.* U vysvětlí, že na každý tento pojem udělají Ž pohyb:

Spisovatel – Ž pomocí prstu předvádí psaní písmen do dlaně.

Ilustrátor – Ž pomocí ruky předvádí malování do vzduchu.

Knih – Ž se posadí a předvádí, že čte imaginární knihu.

Ilustrace – Ž předvede nějakou pózu, jako by byl sám obrázkem v knize (např. rytíř, který sedí na koni; princezna, která pláče...)

Ž se pohybují v prostoru třídy, chodí tiše. U spolu se zvukovým signálem (triangl nebo zvonek) řekne Ž jeden z pojmů, Ž se zastaví a předvedou předem domluvený pohyb.

Cvičení 3

(30.–35. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U se Ž zeptá, které pojmy se objevily v pohybové hře. Následně Ž pojmy uvidí i ve cvičení 3. Na vynechaná místa doplní správná písmena, kontrola proběhne společně s el. uč. U položí otázky: *Který pojem ve cvičení chyběl? Ilustrace. Které slovo naopak bylo navíc? Pohádka.* Ž na závěr jmenují své oblíbené pohádky.

Cvičení 4

(36.–43. min)

R

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: U naváže na předchozí cvičení a se Ž debatují o tom, jaké další pohádky ještě znají. Poté U řekne, že si společně jednu pohádkovou knihu namalují. Ve cvičení 4 je přebal, resp. obálka knihy. Ž si připraví pastelky a pomocí diktátu namalují její přebal.

Diktát: *Na obálce je velký hrad. Stojí uprostřed obrázku. Má dvě věže a na každé věži je malá vlaječka. Před hradem stojí princezna v dlouhých šatech. Na hlavě má korunku. Vedle ní je princ. V levé ruce drží květinu, v pravé ruce drží meč. Nad hradem svítí sluníčko a na nebi letí ptáček.*

TIP Jestliže je málo času do konce, Ž mohou namalovat pouze hrad bez postav. Detaily pak mohou dokreslit doma. Pokud je naopak času více, může U diktovat více detailů (barva oblečení, počet oken atd.).

Prohlídka obálek knih ostatních a rozloučení

(44.–45. min)

1. Prohlédni si a popiš obrázek.

2. Na obrázku ve cvičení 1 najdi 10 neuklizených knih a zakroužkuj je.

3. Doplň písmena do slov.

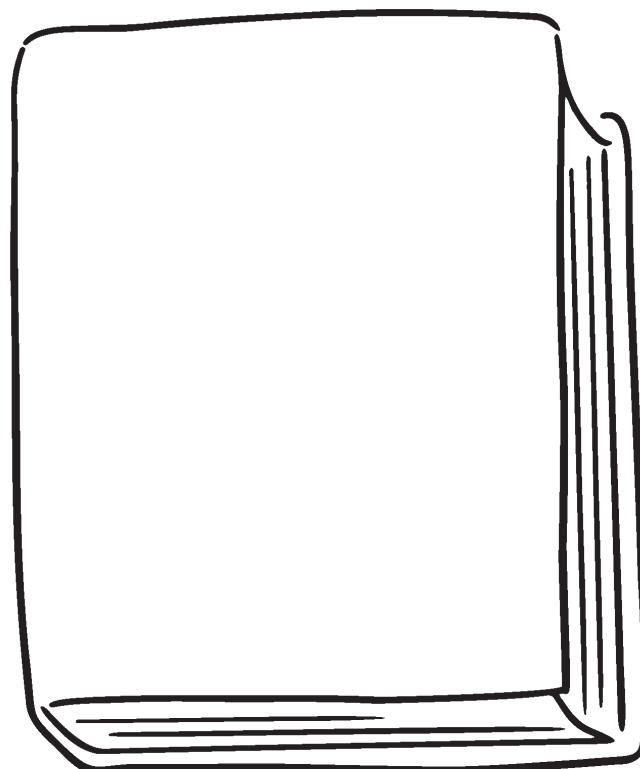
4. Maluj podle diktátu.

KNIH **A**

SPI **S** OVATE **L**

IL **U** STRÁTO **R**

P **O** HÁD **K** A

Jaro – střídání ročních období

1

2

3

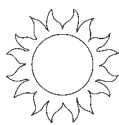
4

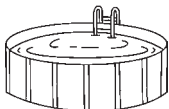
5

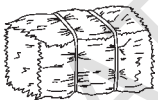
6

7

8

9

10

11

12

1. Zapiš jednotlivá písmena a vytvoř větu.

J A R O

J E

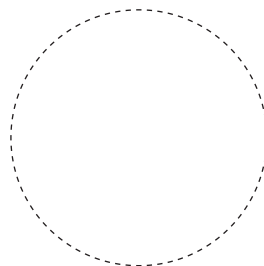
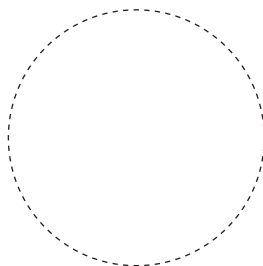
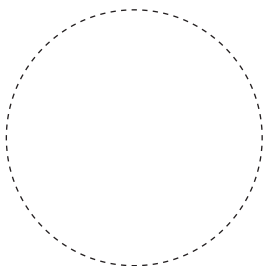
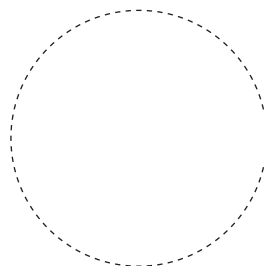
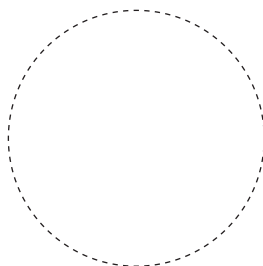
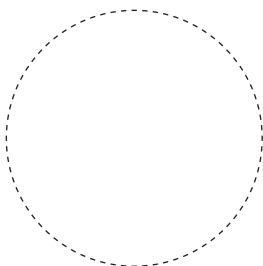
T A D Y

2. Pomocí Teovy lupy najdi, co se na jaře změnilo, a změny zakroužkuj.

3. Vytvoř předpověď počasí na jaro.

Jaro – střídání ročních období

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KRP, KKK, KOS

CÍLE HODINY:

- Ž pozoruje a popisuje změny v přírodě, které nastávají na jaře.
- Ž jmenuje jarní měsíce a přiřadí k nim základní znaky jarního počasí.
- Ž vytvoří jednoduchou předpověď jarního počasí na základě vlastního pozorování.
- Ž rozliší vhodné a nevhodné oblečení pro jarní období.
- Ž porovná obrázky z různých ročních období a vysvětlí rozdíly.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- rozstříhané karty A4 s písmeny/slabikami z U balíčku
- Teova lupa ze Ž balíčku
- samolepky ze Ž balíčku (Pracovní učebnice str. 66 / cv. 3)
- pracovní list – Meteorologický deník – ze Ž balíčku

Pozdrav a zahájení hodiny

(1. min)

U se pozdraví se Ž a společně se přesunou na koberec.

Jaro je tady

(2.–7. min)

E

Forma: skupinová na koberci

Pomůcky: rozstříhané karty A4 s písmeny/slabikami z U balíčku

Průběh: U rozdělí Ž do skupin. Každá skupina dostane 11 kartiček s písmeny a tečkou, pro Ž, kteří potřebují větší podporu, může U zvolit kartičky se slabikami. Úkolem je poskládat větu.

Cvičení 1 – Jarní věta letí

do pracovní učebnice

(8.–15. min)

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž do pracovní učebnice napíší větu, kterou složili ve skupině. Ž si chodí vždy pro jedno písmeno. Zapiší ho do sešitu a vrací se na stanoviště pro další. Aktivita nemusí být v pohybu. Ž společně s U napíší větu do el. uč., ostatní ji pak přepíší do svých učebnic.

Cvičení 2

(16.–20. min)

U

Forma: v lavici, v prostoru třídy

Pomůcky: Teova lupa, pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž se dívají na obrázek v pracovní učebnici. Zkouší si vzpomenout, jak obrázek vypadal na podzim, nebo v zimě. Porovnávají změny, které vidí na obrázku. K podrobnému sledování používají Teovu lupu. Každou změnu, kterou najdou, zakroužkují obyčejnou tužkou.

TIP Pokud je to možné, Ž pozorují a popisují změny pohledem z okna, příp. vyjdou na školní zahradu.

Jarní měsíce – kalendář

(21.–26. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž si společně s U přečtou názvy jarních měsíců, popíšu u nich obrázky a příslušné obrázky vybarví.

Cvičení 3

(27.–32. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, samolepky ze Ž balíčku (Pracovní učebnice str. 66 / cv. 3)

Průběh: Ž se na základě předchozího pozorování pokusí vytvořit předpověď počasí pro jaro.

TIP U může opět využít **Meteorologický deník**, který mají Ž ve svém balíčku, a zaznamenat jarní počasí.

Meteorologický deník

Jméno: _____

JASNO

POLOJASNO
S DEŠTĚM

POLOJASNO

ZATAŽENO

BOURKA

SNÍH
S DEŠTĚM

HORKO

MRÁZ

VĚTRNO

DĚŠT

SNÍH

MLHA

KROUPY

	RÁNO	POLEDNE	VEČER
PONDĚLÍ			
ÚTERÝ			
STŘEDA			
ČTVRTEK			
PÁTEK			
SOBOTA			
NEDĚLE			

Cvičení 4 a 5

(33.–40. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U projde se Ž obrázky ve cvičení 4, může je zobrazit v el. uč. Popisují rozdíly a zároveň uvažují, zda je toto oblečení vhodné na jarní procházku. Ž ve své pracovní učebnici označí správnou variantu. Ve cvičení 5 jsou věty určené ke čtení a odpovědím. Ž čtou pod vedením U, odpovídají zakroužkováním odpovědi ANO x NE. Ž mohou na závěr spojit obrázek s otázkou.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v lavici

Průběh: U vyjmenovává aktivity, které proběhly ve vyučovací hodině. Úkolem Ž je ohodnotit, jak byli v dané aktivitě úspěšní. Při hodnocení používají ruku, palec nahoru znamená, že se jim dařilo výborně a nechybovali, palec vodorovně znamená, že se jim dařilo celkem dobře, ale občas s chybami. Palec dolů znamená, že se Ž nedařilo.

Pracoval/a jsi ve skupině, složili jste větu?

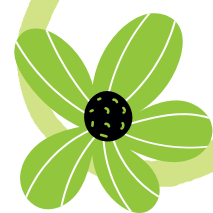
Napsal/a jsi větu do své pracovní učebnice?

Našel/Našla jsi všechny změny v přírodě?

Našel/Našla jsi jarní měsíce?

Kolik je jarních měsíců? (Ž ukážou na prstech počet)

Víš, jak se na jaře obléknout?

4. Označ obrázek, na kterém jsou Natálka s Vítkem vhodně oblečení na jarní procházku.

5. Odpověz na otázky.

1. NOSÍM SVETR?

ANO / NE

2. NOSÍM KRAČASY?

ANO / NE

3. NOSÍM RUKAVICE?

ANO / NE

4. NOSÍM KŠILTOVKU?

ANO / NE

5. NOSÍM ŠATY?

ANO / NE

1. Poslechni si povídání o prvních cibulovinách a ukaž je na obrázku.

BLEDULE JARNÍ
MÁ BÍLÉ KVĚTY. JEJÍ
SUKÝNKA JE ALE BOHATŠÍ. MÁ 6 CÍPŮ
A NA KAŽDÉM Z NICH SVĚTLE
ZELENÝ PUNTÍK.

ŠAFRÁN NEBOLI KROKUS
MÁ MNOHO BAREV. KVĚTY SE NA
SLUNÍČKU HODNĚ OTEVŘOU A VEČER SE
OPĚT UZAVŘOU. NĚKDY VYPADAJÍ JAKO
ROZHÁZENÉ DRAHOKAMY.

HYACINT
MÁ VELKÝ KVĚT SLOŽENÝ
Z MNOHA MENŠÍCH KVĚTŮ. VELICE SILNĚ
VONÍ. MY SKŘÍTKOVÉ K NIM NESMÍME BLÍZKO,
ABY SE NÁM NEZATOČILA HLAVA.

NARCIS
MI TROCHU PŘIPOMÍNÁ
SLUNÍČKO, KTERÉ SPADLO NA ZEM
A TEĎ ZE SVÉHO AMPLIONU VOLÁ:
HALÓ, TADY JSEM!

Zahrada na jaře

Před touto hodinou U rozdělí Ž do skupin (nebo dvojic v lavicích) a požádá je, aby se domluvili a přinesli na hodinu pomůcky pro pokus: samolepicí štítek (aby se mohli popsat), sklenici se šroubovacím víčkem (do víčka je třeba udělat díry), fazole mungo.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KRP, KKK, KOS, KOB

CÍLE HODINY:

- Ž pozná a pojmenuje vybrané jarní cibuloviny a popíše jejich základní znaky.
- Ž vysvětlí, že rostliny mohou vyrůstat z cibulek i ze semínek.
- Ž provede jednoduchý pokus s klíčením semínek a zaznamená jeho průběh.
- Ž popíše, co semínka potřebují ke klíčení (teplo, vodu, tmu/světlo).
- Ž spolupracuje ve skupině při pokusu a dodržuje dohodnutý postup práce.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- pozorovací arch – Klíčení – ze Ž balíčku
- pomůcky pro pokus (samolepicí, sklenice se šroubovacím víčkem (do víčka je třeba udělat díry), fazole mungo, voda

Pozdrav a úvod do tématu

(1.–5. min)

E

Forma: na koberci

Pomůcky: el. uč.

Průběh: U se sejde se Ž na koberci, po pozdravu přejde k vyprávění úvodního motivačního příběhu, příp. ho pustí v el. uč.

Udělal se teplo, tak se Natálka a Vítek rozběhli do zahrady. V poslední době se s Elou a Teem setkávali málo, protože zima byla opravdu dlouhá. Ale teď se honili po zahradě, směli se a užívali si krásné jarní počasí. „Pozor na cibulky!“ zavolal na ně Teo, který se tam s Elou vyhříval na sluníčku. Děti se lekly. Rozhlížely se kolem sebe, ale nic neviděly. „Ty myslíš cibuli, kterou používáme doma v kuchyni?“ ptala se Natálka. „Já mám rád cibulové kroužky,“ olízl se Vítek. „Vy myslíte jen na jídlo,“ usmála se Ela a pak řekla: „Mezi prvními květy, které v zahradách vykvetou, bývají cibuloviny. Před zimou si uložily zásoby pod zem do cibulek, podobných těm v kuchyni. Z nich pak už brzy vyraší květy. Podívejte se – třeba tady, nebo támhle! A my vám o nich něco povíme.“

Cvičení 1

(6.–15. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: el. uč., pracovní učebnice

Ž poslouchají vyprávění skřítků – čte U nebo Ž, U může pustit nahrávku v el. uč. Po každém si dobře prohlédnou obrázek v učebnici a označí správný obrázek v interaktivním cvičení v el. uč.

SNĚŽENKA PODSNĚŽNÍK
BÝVÁ MEZI PRVNÍMI JARNÍMI
KVĚTINAMI. ČASTO VYKUKUJE MEZI
ZBYTKY SNĚHU. JEJÍ KVĚT JE BÍLÝ A MÁ
ÚZKOU SPODNIČKU, PŘES NÍ TROJCÍPOU
SUKÝNKU. TAK JI NEJLÉPE
POZNÁME.

KVĚT MODŘENCE
JE PODOBNÝ SVÍCI, JE TVOŘENÝ
SPOUSTOU MALÝCH KULÍČEK, KTERÉ
SE POSTUPNĚ ROZVÍJEJÍ. KROMĚ MODRÝCH
JSOU I BÍLÉ A FIALOVÉ. NĚKDY ČEKÁM,
ŽE MI ZAZVONÍ.

TULIPÁN,
TO JE TAKOVÝ KRASAVEC.
PYŠNĚ ZVEDÁ SVOJI HLAVU DO VÝŠKY.
ASI PROTO, ŽE JE JICH TOLIK RŮZNÝCH
TVARŮ A BAREV. JÁ MÁM ALE STEJNĚ
NEJRADĚJI TEN ČERVENÝ, KTERÝ BRZY
VYKVETE NA NAŠÍ ZAHRÁDCE.

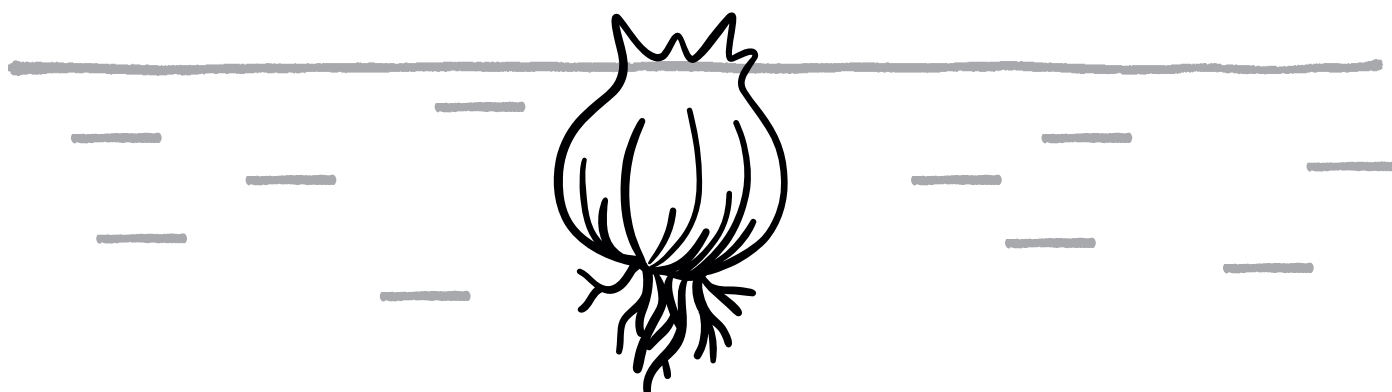

2. Najdi a vybarvi názvy jarních květin schované mezi písmenky.

A	T	U	L	I	P	Á	N
S	N	Ě	Ž	E	N	K	A
B	L	E	D	U	L	E	R
M	O	D	Ř	E	N	E	C
H	Y	A	C	I	N	T	I
A	A	K	R	O	K	U	S

3. Namaluj cibulovinu, která se ti nejvíc líbí nebo kterou máš doma.

Cvičení 2

(16.–22. min)

Forma: ve dvojici v lavici

Pomůcky: el. uč., pracovní učebnice

Průběh: Ž pracují ve dvojicích a hledají v osmisměrce (vodorovně a svisle) názvy jarních cibulovin, vyznačí a vybarví je. Kontrolu pak provedou společně s U v el. uč.

Pamatuji si

(23.–27. min)

Forma: na koberci / v lavici

Pomůcky: el. uč.

Průběh: U vede se Ž diskuzi o pěstování rostlin, zda nějaké mají doma. *Pěstujete doma květiny nebo nějaké jiné rostliny? Máte doma některé z těchto cibulovin? Už kvetou? Jaké mají barvy? Pečujete o ně nějak?*

Pokud zbývá dost času, U nebo Ž popisují nějakou jarní cibulovinu a ostatní se snaží uhodnout název.

U přechází k další aktivitě dotazem, z čeho kromě cibulky ještě mohou vyrůstat rostliny. Má zaznít, že ze semínka.

U poté pokračuje k pokusu – klíčení.

Klíčení

(28.–40. min)

Forma: ve skupinách v lavicích

Pomůcky: samolepicí štítek, sklenice se šroubovacím víčkem (do víčka je třeba udělat díry), fazole mungo, voda, pozorovací arch ze Ž balíčku

Průběh:

1. Ž vytvoří domluvené skupiny, podepíší štítek a nalepí na lahev.
2. Ž do sklenice nasypou asi 1 cm semen fazole mungo.
3. Ž zalijí semínka vodou – asi 3 cm ve sklenici.
4. Ž zakreslí/popíší počáteční stav do pozorovacího archu.
5. Ž uloží sklenici do tmy (např. do skříně).
6. U a Ž si povídají o tom, co se asi stane se semínky ve sklenici. U motivuje, aby se těšili na příští den, co uvidí.

Pokračování pokusu: Druhý den se voda ze sklenice vyléje a pak se **každý den** semena asi 2krát nebo 3krát denně proplachují a voda se vylévá přes zavřené víčko (cedník) – sklenice je bez vody. Každý den si Ž prohlédnou a zjistí, k jaké změně u semínka došlo. Ž zakreslují či popisují změny do pozorovacího archu. Ž si uvědomí, že kromě vody a tepla nepotřebovala semena nic. Ž mohou vzít sklenici přes víkend domů a starat se o ni. Vyklíčená semena jsou chutná. Dají se přidat do svačiny a vést Ž ke zdravému stravování. Pokud ale nejsou semena pravidelně proplachována, klíčky nejsou vhodné ke konzumaci.

TIP Některou ze sklenic je možné postavit na parapet okna a pak porovnat, v čem se malé rostliny v ní liší.

Cvičení 3

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Pokud zbývá dost času, některá skupina skončila s pokusem dříve, nebo doma vyplní Ž cvičení 3. Vzpomenou si na všechny jarní cibuloviny, o kterých dnes slyšeli, a nakreslí tu, která se jim nejvíce líbí. Nebo tu, kterou mají doma.

Reflexe

(41.–45. min)

R

Forma: v lavici / na koberci

Pomůcky: el. uč.

Průběh: U ukazuje v el. uč. obrázky jarních cibulovin, Ž je pojmenovávají. U položí otázku: *Z čeho vyrůstají rostliny?* (cibulka, semínko)

HV – Ž si mohou společně s U zazpívat písničku o jaru (např. Vozilo se na jaře, Jaro dělá pokusy (Uhlíř, Svěrák))

Klíčení

POZOROVACÍ ARCH

Jméno: _____

DATUM	OBRÁZEK / POPIS

Jaro u vody

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KKU, KKK, KOB, KPP, KRP

CÍLE HODINY:

- Ž pojmenuje vybrané rostliny a živočichy, kteří žijí u vody.
- Ž vysvětlí, jak se na jaře mění voda a okolní příroda.
- Ž provede jednoduchý pokus s různými materiály ve vodě a popíše výsledky pozorování.
- Ž popíše životní cyklus žáby a uvede příklady, co může žába v přírodě ohrožovat.
- Ž navrhne způsoby, jak mohou lidé žábám a dalším živočichům pomáhat.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- samolepky ze Ž balíčku (Pracovní učebnice, str. 71 / cv. 1)
- pozorovací arch – Jak se chová materiál ve vodě? – ze Ž balíčku
- Teova lupa ze Ž balíčku
- pomůcky pro pokus (misky, voda, listy ze stromu, papír, papírový kapesník, kostka stavebnice)
- 2 obrazové karty A4 z U balíčku (Zima u vody, Jaro u vody)
- obrázky z U balíčku (281–291)

Pozdrav a zahájení hodiny

(1. min)

U se pozdraví se Ž a společně se přesunou do kruhu na koberec.

Porovnání obrázků

(2.–7. min)

E

Forma: v kruhu na koberci

Pomůcky: 2 obrazové karty A4 z U balíčku (Zima u vody, Jaro u vody)

Průběh: U ukáže Ž dva obrázky rybníka. Ž pojmenují roční období, která vidí na obrázcích, hledají shodné a odlišné prvky, pojmenovávají rostliny a živočichy.

Cvičení 1

(8.–14. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U otevře el. uč., Ž si otevrou pracovní učebnice s obrázkem rybníka na jaře, který viděli na kartě. U naváže na předchozí porovnávání obrázků. Co Ž viděli, že se děje s vodou? V zimě byl na rybníku led a kolem sněh. Na jaře, když začne svítit slunce a oteplovat se, led se sněhem se rozpouští a tím stoupá hladina vody. U upozorní Ž na to, že rychlé tání může způsobit i povodně. Ž poté v pracovní učebnici doplní do procesu slova.

TIP Ž mohou provést rychlý pokus s táním ledu či sněhu, pokud ho mají k dispozici. Do skleničky si dají vodu s ledem či sněhem a označí si, kam sahá hladina vody. Nechají led roztát, poté znovu označí hladinu vody, vodu vylijí a porovnají.

Rostliny u vody

(15.–20. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, Teova lupa, el. uč., obrázky z U balíčku (281–285)

Průběh: U položí Ž otázku: *Jaké rostliny jsou na obrázku?* Ž ukazují jednotlivé rostliny pomocí Teovy lupy (vrbu, leknín, rákosí, orobinec, blatouch), U ukazuje reálné fotografie na obrázcích z U balíčku, příp. v el. uč. U pomocí obrázků vysvětlí rozdíl mezi rákosím a orobincem. Ž spočítají, kolik orobinců a leknínů je na obrázku, počty zaznamenají do zelených koleček. Poté U se Ž mluví o tom, co se děje s rostlinami na jaře – rostliny začínají růst a kvést.

Pokus

(21.–29. min)

Forma: v prostoru třídy

Pomůcky: pomůcky pro pokus (misky, voda, listy ze stromu, papír, papírový kapesník, kostka stavebnice), pozorovací arch – Jak se chová materiál ve vodě?

Průběh: Ž si stoupnou kolem jedné lavice (případně dvou, jeli ve třídě asistent/ka), na které bude probíhat pokus. Úkolem Ž je pozorovat, co se stane s předměty, když je vloží do misky s vodou. Všechny výsledky pozorování zaznamenávají do pozorovacího archu pomocí značek, příp. poznámek. U položí otázku: *Jak je možné, že leknín plave?* Ž nejprve zkouší, co se děje ve vodě s kamínkem – potopí se. Hledají odpověď na otázku, proč se potopil. Mají dojít k odpovědi, že je moc těžký. Následně zkusí do misky s vodou dát papír. Ž pozorují, že nasaje, vodu a změkne. Poté položí na hladinu list ze stromu. Ž pozorují, že list plave na hladině a nerozmočí se. U položí další otázku: *Jak je to možné? Jaké vlastnosti má list, že se nepotopí, ani nerozmočí?* Je dostatečně lehký a má voskovou vrstvu, která nenasává vodu. To stejné platí pro leknín, jeho list mají stejné vlastnosti. Ž mohou poté pracovat samostatně, vkládat do misky s vodou další předměty, napsat nebo nakreslit do záznamového archu a zaznamenat výsledky pozorování.

Jak se chová materiál ve vodě?

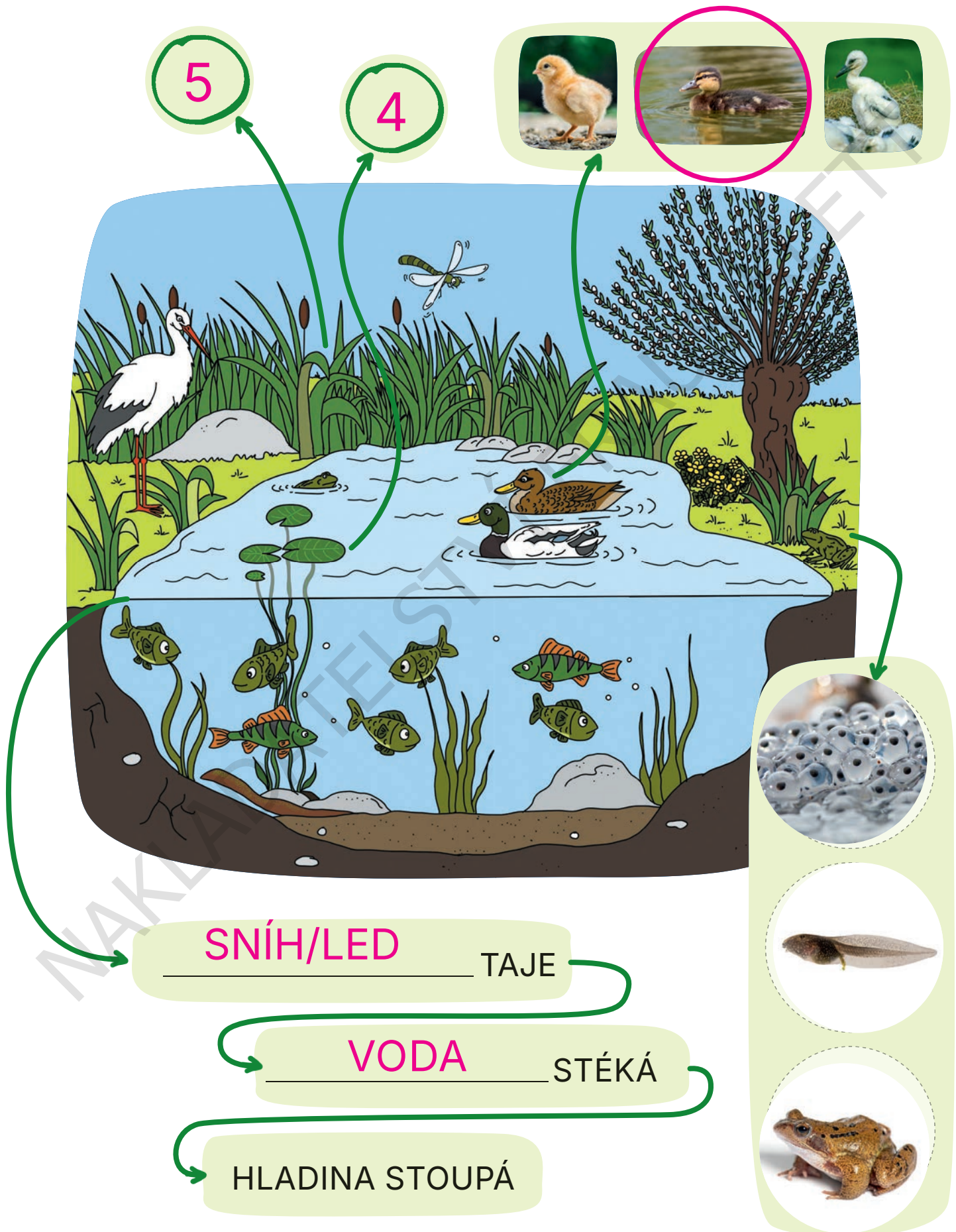
Jméno: _____

POZOROVACÍ ARCH

PŘEDMĚT:	KLESÁ ↓	ROZMOČÍ SE	POZNÁMKY
	PLAVE ~~~~~	NEZMĚNÍ SE □	
PAPÍR 			
KÁMEN 			
LIST 			
KAPESNÍK 			
KOSTKA 			

1. Prohlédni si obrázek, nalep samolepky a počítej.

Živočichové u vody

(30.–35. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč., Teova lupa ze Ž balíčku, obrázky z U balíčku (286–291)

Průběh: Ž hledají pomocí Teovy lupy na obrázku živočichy (čápa, kachnu a kačera, vážku, žáby, ryby), U ukazuje reálné fotografie na obrázcích z U balíčku, příp. v el. uč.

U se Ž diskutuje o tom, co se děje na jaře se živočichy.

Ž hledají na obrázku a vycházejí i z předchozích lekcí

o jaru – ptáci se vrací z teplých krajín, rodí se mláďátka,

některá zvířata se probouzí po zimě. Následně určí, které

mláďe patří ke kachně a kačerovi. U zbylých dvou se snaží určit, čím jsou to mláďata (kuře, mláďe čápa).

Žáby

(36.–43. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, samolepky ze Ž balíčku (Pracovní učebnice, str. 71 / cv. 1)

Průběh: U nejprve žákům dá hádanku: *Jaké jsem zvíře?*

Žiju v rybníce, skáču, kvákám, mám ráda hmyz a bojím se

čápů. Ž odpovídají, že U je žába. Posledním úkolem je dopl-

nit cyklus žáby za pomoci samolepek. Nejprve si společně

Ž a U řeknou, jaký je vývoj žáby (vajíčko – pulec – žába).

U vysvětlí Ž, že žáby na jaře nakladou do rybníku vajíčka,

ze kterých se postupně vyvinou pulci, kteří žijí ve vodě.

Postupně se pulcům začnou tvořit končetiny až nakonec

vyroste celá žába, která může žít i na souši i ve vodě. Ž si

nalepí samolepky. U se zeptá, co může ohrožovat žáby na

jaře, kdy kladou svoje vajíčka do vody. Ž říkají své tipy, např.

auta, predátoři, odpadky a znečištění přírody, překážky

v přírodě. U položí poslední otázku: *Jak můžeme žábám*

(nejen) na jaře pomoci? Ž sdělují své nápady, např. nezne-

čišťovat vodu, pomoci jim přes cestu/silnici.

Reflexe

(44.–45. min)

R

Forma: v prostoru

Pomůcky: obrázky z U balíčku (286–291)

Průběh: Ž si rychle prohlédnou pro inspiraci obrázky a poté předvádí živočicha, který se jim dnes nejvíce líbil.

VV – plakát na téma život u rybníka. Na velký plakát Ž nakreslí rybník, poté každý maluje to, na čem se společně dohodnou, a následně svá díla nalepí do nebo k rybníku.

NAKLADATELSTVÍ FRAUS KLETT

Pečujeme o naši planetu

1. Označ ✓ obrázky, na kterých je vše v pořádku, a ✗ obrázky, na kterých vidíš něco nesprávného.

2. Kam patří odpad, který našla zvířátka v moři? Nalep obrázky do správného kontejneru.

Pečujeme o naši planetu

Březem je kromě měsíce knih i měsícem, kdy se konají globální akce věnované životnímu prostředí, ochraně Země. Mezi ně patří např. Hodina Země, Uklid'me Česko, Uklid'me svět, Světový den divoké přírody, Světový den, vody, Světový den lesů, Mezinárodní den recyklace.

Co je Hodina Země? Projekt, který od roku 2007 upozorňuje na problémy spojené se změnou klimatu a úbytkem přírody. Zapojení do projektu: věnovat Zemi 60 minut – zhasnout a vypnout elektrické spotřebiče, recyklovat, vyměnit auto za kolo, snížit spotřebu vody a energie.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KOB, KRP, KKK, KKU, KOS

CÍLE HODINY:

- Ž popíše, proč je moře (resp. oceán) důležité a co se může stát, když se znečišťuje.
- Ž rozpozná správné a nesprávné chování lidí v přírodě.
- Ž třídí odpad podle typu materiálu (plast, papír, sklo, kov).
- Ž navrhne jednoduché způsoby, jak může omezit používání plastů a chránit přírodu.
- Ž vyjádří, jak mohou lidé pomoci zvířatům v moři a proč je to důležité.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- samolepky ze Ž balíčku (Pracovní učebnice, str. 72 / cv. 2)
- příběh „Moře“ z U balíčku (2 x A4)

Pozdrav a zahájení hodiny

(1. min)

U se pozdraví se Ž a společně se přesunou do kruhu na koberec.

Příběh z moře a oceánu

(2.–10. min)

E

Forma: na koberci

Pomůcky: příběh „Moře“ z U balíčku (2 x A4), el. uč.

Průběh: Ž sedí v kruhu a U čte příběh, příp. ho pustí v el. uč. Příběh mohou číst i Ž, použijí k tomu vytištěný příběh z U balíčku. Poté U pokládá Ž otázky a ověřuje porozumění textu.

Moře

Daleko za horami a lesy je velké množství vody, kterému my lidé říkáme moře. Pro nás je to jen voda, která je ještě k tomu slaná. Pro rybičky, želvy, chobotnice a delfíny je to domov. Jednoho dne se v moři začaly objevovat věci, které mořští obyvatelé viděli poprvé. Na hladině plavaly podivné medúzy, které s nikým nechtěly kamarádit. Také divné ryby s průhledným tělem. Dlouhé hubené chaluhy, které nikde nebyly přirostlé k zemi. Zvědavé ryby se snažily podívat blíže. Lekly se: „Co to je? To nejsou ani řasy, ani lastury!“ Chobotnice vystrčila svá chapadla a hrozila: „Tohle k nám házejí lidé! Bojím se, že nám už klidný život v moři skončí. Začíná to tady připomínat odpadkovou polévku!“ začala tahat svými chapadly odpad a vysvětlovat ostatním, co to je: „Tohle jsou plastové láhve, vypadají jako ryby. Tady zase máme igelitové sáčky a tašky, které lidé používají na nošení věcí. Tady z toho kelímku lidé pijí pomocí brčka třeba limonádu.“ Želva se přidává do hovoru, našťavaně říká: „Včera

jsem málem místo medúzy spolkla igelitový sáček. Brrr! To vůbec nebylo k jídlu!“

„Co s tím? Já přeci nechci žít v odpadkové polévce,“ povzdechl si delfín, který připlaval, aby se podíval na pozdvížení u zátoky. „Sami to asi nezvládneme, potřebujeme spojit síly,“ řekla chobotnice „pošleme zprávu a odpadu se zbavíme.“ Během chvíle se sešlo hejno ryb, několik delfínů, chobotnice a želvy. Přidali se také mečouni, kladivouni i plachetníci. To jsou nejrychlejší obyvatelé moře, a tak se ostatní nemusí bát, že to do tmy nebude hotové. Delfíni kroužili ocasy dokola a hnali odpady na jednu hromadu. Rybičky posouvaly odpad, jako kdyby hrály štafetu. Chobotnice pomocí brček motala síť, aby se odpady nedostávaly dál do moře. A želvy se snažily pomocí mořských vln vyplavovat nepořádek zpět na břeh. Plachetník rychle tahal brčkové síť s odpadem na břeh. Moře je opět krásně čisté, ale dalo to práci. „Dnes jsme to zvládli, musíme ale dostat lidi na naši stranu. Vysvětlit jim, že mají odpady házet do koše a recyklovat. Nebo se snažit odpad netvořit,“ říká želva. Delfín vyskočil vysoko nad hladinu a poslal zprávu všem lidem na zemi: „Lidé na souši! Moře je naše velká modrá zahrada. Když budete třídít odpady, přestanete používat jednorázové potřeby a nebudete si plést moře s popelnicí, budete naši hrdinové!“

A jaké z toho plyne pro nás lidi poučení? Moře je domovem mnoha živočichů, které ani ještě neznáme. I my, kteří máme moře daleko, můžeme pomáhat. Kontrolujeme, jaký odpad tvoříme a kam ho vyhazujeme. Kdo ví, třeba jednou k moři pojedeme a budeme rádi, že uvidíme veselé mořské kamarády.

Otázky:

Kde se příběh odehrává? (v moři)

Které mořské obyvatele jsme v příběhu poznali? (delfín, ryby, želva, chobotnice, kladivoun, mečoun, plachetník)

Kdo byl nejrychlejší v úklidu? (plachetník)

Kdo vyslal zprávu pro lidi? (delfín)

Asi ne všichni Ž budou vědět, jak mořští živočichové z příběhu vypadají. U najde obrázky i cvičení k zopakování v el. uč.

Cvičení 1 – Jak vypadají moře a oceány

(11.–15. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž si prohlíží obrázky ve cvičení 1. Ž rozhodnou, zda to, co vidí na obrázcích, je v pořádku/správně, nebo nesprávně.

Cvičení 2

(16.–24. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč., samolepky ze Ž balíčku (Pracovní učebnice, str. 72 / cv. 2) – 1 sada

Průběh: Ž se pokusí vzpomenout si na plastový odpad, který byl pojmenován v příběhu z moře. Poté si vezmou samolepky (u cvičení jsou 2 sady samolepek, Ž si vezmou jen 1 sadu) a zkontrolují, zda si vzpomněli na vše. Poté je jejich úkolem nalepit samolepky s odpadem do správného kontejneru na třídění odpad.

Pohybová aktivita „molekuly“

(25.–29. min)

Forma: v prostoru třídy

Pomůcky: samolepky ze Ž balíčku (Pracovní učebnice, str. 72 / cv. 2) – 2. sada

Průběh: Ž si vybere samolepku plastového obalu, kterým se díky nalepení na tričko do středu hrudníku stane. Místo by mělo být viditelné pro všechny. Ž se poté pohybují po prostoru a U říká pokyny, např. *Spojují se plastové láhve do dvojice. Brčka se spojují do trojice. Spojí se láhev, taška a kelímek.*

TIP Aktivitu je možné doplnit hudbou, skupiny se mění po vypnutí hudby.

Jak ve svém životě omezit plastové výrobky?

(30.–40. min)

R

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: U vysvětlí Ž, že plast je materiál, který neplní svou funkci příliš dlouho, často je využíván jednorázově, ale v přírodě zůstává velmi dlouho, velmi pomalu se rozkládá a velmi přírodu znečišťuje. Proto je vhodnější najít a používat výrobky, které mají stejnou funkci, ale můžeme je používat opakovaně, často velmi dlouho a neznečišťují tolik přírodu. Ž si prohlédnou společně s U horní polovinu stránky a jejich úkolem je hledat variantu, která je na více použití. Poté Ž pastelkami spojují správné dvojice, každá dvojice má svou barvu.

VV / PČ – Ž si mohou vyrobit vlastní vlajkoslávu na slavnost.

Reflexe

(41.–45. min)

Forma: na koberci

Průběh: U vyzve Ž, aby se zamysleli nad tím, co mohou hned dnes na svém životě změnit, co se týká používání plastů. Ž jmenují plastové výrobky, které vymění za udržitelnou variantu. U může jmenovat jako první, co chce změnit, a inspirovat tak Ž.

A B

3. Jak ve svém životě omezit plastové výrobky? Spoj plastové výrobky s jejich udržitelnými náhradami.

1. Zakroužkuj obrázky, které se týkají Velikonoc.

Velikonoce

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KKK, KKT, KOS

CÍLE HODINY:

- Ž porozumí jednoduchému příběhu o velikonočních tradicích a předvídá pokračování děje.
- Ž pojmenuje základní velikonoční symboly a vysvětlí jejich význam.
- Ž rozliší, které obrázky se vztahují k Velikonocům, a přiřadí je k příslušnému svátku.
- Ž popíše způsob zdobení kraslic a vytvoří vlastní ornament nebo výzdobu.
- Ž se orientuje v jednoduchých větách o Velikonocích, dokáže je seřadit do správné posloupnosti a odpovědět na otázky k textu.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- hlasovátka
- obrázky z U balíčku (292–299)
- karta A4 z U balíčku s velikonočním příběhem „Svátky jara u nás doma“
- rozstříhané věty z karty A4 „Velikonoce u Natálky a Vítky“

Pozdrav a zahájení hodiny

(1. min)

U se pozdraví se Ž a společně se přesunou na koberec.

Velikonoční příběh

(2.–10. min)

E

Forma: v kruhu na koberci

Pomůcky: karta A4 z U balíčku s velikonočním příběhem „Svátky jara u nás doma“

Průběh: Ž čtou příběh o tom, jak vypadají Velikonoce u Natálky a Vítky. U může nechat kartu vcelku, nebo ji rozstříhat po odstavcích, Ž pak dostanou jednotlivé části textu. Když Ž dočte daný úsek textu (část karty), ostatní Ž dohadují, co se bude dít dále, jak bude příběh pokračovat. Až poté pokračuje ve čtení další Ž.

Svátky jara u nás doma

Natálka s maminkou, tatínkem a dvěma sourozenci se na Velikonoce těší každý rok.

Na Bílou sobotu maminka peče **beránka**.

Natálka s ní míchá těsto, bratr pomáhá s mytím nádobi. Natálka dává **mašli na beránka** a chystá výkres z vajíčky. Tatínek plete dvě pomlázky.

→ Zde je místo pro předvídání a otázky U: Pro koho plete pomlázky? (pro sebe a a Natálčinu bratra – zde je třeba vzpomenout si na obrázek z prosincové lekce o rodině – Natálka má dva bratry, ale jeden je ještě miminko.)

V neděli celá rodina **barví vejce**.

Mají červená, modrá, žlutá i zelená.

Maminka říká: „**V pondělí přijdou koledníci. Natálko, kdo asi přijde?**“

→ Opět místo pro předvídání a otázky U: Ž říkají různá jména, která je napadnou – např. Vítek a jeho bratr.

Natálka odpovídá mamince: „**Vítek.**“

Vítek s maminkou a bratrem se také připravují. V neděli ráno vaří vejce, maminka chystá košík. Vítek barví modrá a zelená vejce.

→ Opět místo pro předvídání a otázky U: Který den v týdnu budou vajíčka potřebovat?

V pondělí jde Vítek s bratrem **na pomlázku**.

Vítek má pomlázku s modrou stuhou.

Zvoní u dveří, říká koledu a přeje zdraví.

Dostane vajíčko a jde dál.

→ Opět místo pro předvídání a otázky U: Bude Vítek jediným koledníkem u Natálky?

K Natálce domů mezitím přicházejí **koledníci**.

Maminka jim dává vajíčka, děti zpívají koledu.

Natálka pozoruje z okna a maluje další obrázek.

Zvonek zvoní, Natálka je doma, otevře dveře.

Vítek řekne koledu, **popřeje zdraví** a lehce vyšlehá Natálku pomlázkou.

→ Opět místo pro předvídání a otázky U: Jak si myslíte, že Natálka reaguje a co udělá? Co dostane Vítek?

Natálka se směje a podá mu **vejce a čokoládu**.

Natálka říká: „**Mám ráda, že jsme spolu. To je na Velikonocích nejlepší.**“

Cvičení 1 – symboly

Velikonoc

(16.–25. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč., obrázky z U balíčku (292–299)

Průběh: U ukazuje Ž obrázky. Společně je pojmenovávají (beránek, pomlázka, kraslice, čokoládový zajíček, jidáše, řehtačka, kopřiva, kuřátko) a popisují, k čemu se o Velikonocích používají. Příp. proč jsou právě pro Velikonoce důležité. Ž poté zakroužkují velikonoční symboly v pracovním učebnici a mohou určit, ke kterým svátkům se vztahují ostatní obrázky.

Jarní tanec

(26.–30. min)

Forma: na koberci

Pomůcky: el. uč. s hudební nahrávkou Jaro (Čtvero ročních dob – A. Vivaldi)

Průběh: Ž utvoří na koberci kruh, chytanou se za ruce a tančují: 4 kroky vlevom 4 kroky vpravo, 4 kroky dovnitř kruhu, 4 kroky ven z kruhu. Poté skáčou po obvodu jako zajíci. Zastaví se, zůstanou ve dřepu a předvedou, jak roste a rozvíjí se květina. Když se rozvinou, zatřepotají rukama jako křídly a dolétnou až do lavic.

Cvičení 2

(31.–37. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U ukazuje v el. uč obrázky kraslic, společně komentují různé ornamenty a styly zdobení. Poté Ž „zdobí“ svou kraslici v pracovní učebnici.

TIP Mandalu napravo může U využít při práci na jarních lekcích – rychlejší Ž si mohou po práci odpočínou pomoci tvoření.

Cvičení 3

(38.–45. min)

R

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U čte se Ž slova. Poté se domlouvají či hlasují, zda se dané slovo vztahuje k Velikonocům.

TIP Pokud je pro některé Ž úloha příliš lehká, nebo pokud zbyde čas, U může použít následující doplňkovou úlohu.

Velikonoční věty

Forma: skupinová

Pomůcky: rozstříhané věty z karty A4 „Velikonoce u Natálky a Vítka“, el. uč.

Průběh: U rozdělí Ž do skupin po alespoň 4. Ž si rozdělí lístečky a postupně ve skupině čtou věty. Z nich se snaží složit příběh, tak aby dával smysl a události na sebe logicky navazovaly. Úkol mohou splnit Ž i v el. uč. a jednoduše tak zkontrolovat řešení.

TIP Ideální je poskládat heterogenní skupiny, aby byli zastoupeni jak zdatní čtenáři, tak i méně zdatní a nejistí čtenáři.

Ověření přečtených vět

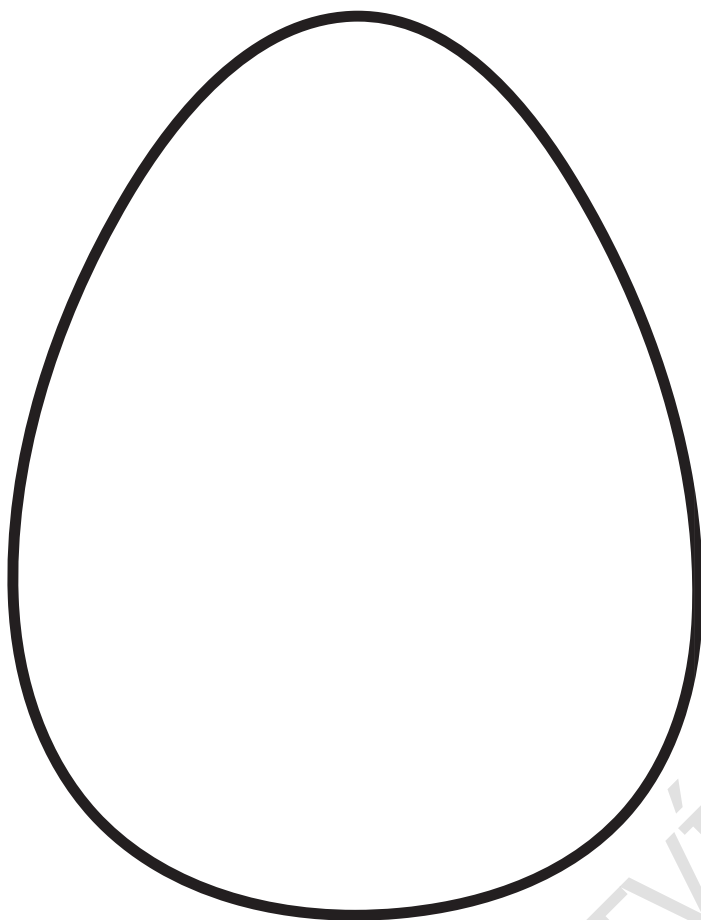
Forma: v lavici

Pomůcky: el. uč.

Průběh: Po kontrole složeného příběhu Ž pokračují samostatně (nebo s U) v el. uč. navazujícím interaktivním cvičením, ve kterém vybírají správnou odpověď na otázky k příběhu.

2. Ozdob kraslici a vybarvi.

3. Zakroužkuj slova, která patří k Velikonocům.

MOLO

KRÁLÍK

PES

BATOH

SOVA

VEJCE

TALÍŘ

KOPŘIVA

SLEPICE

OVCE

LETADLO

POMLÁZKA

KOTEL

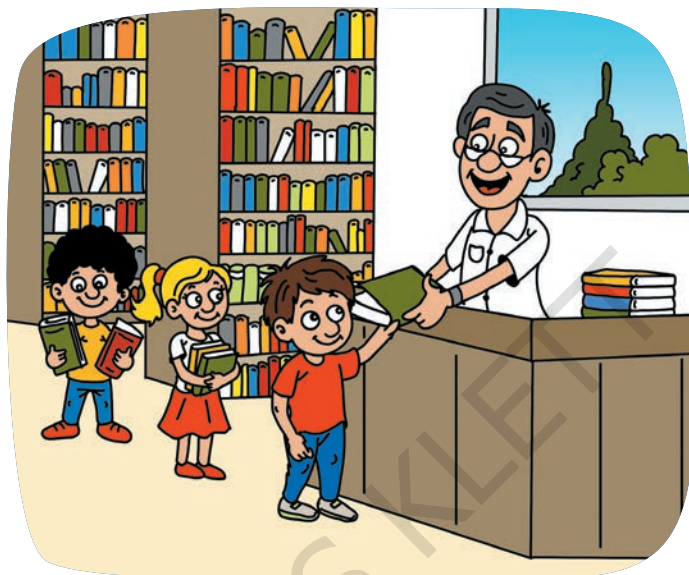
KOLEDA

JIDÁŠ

1. Přečti si básničku.

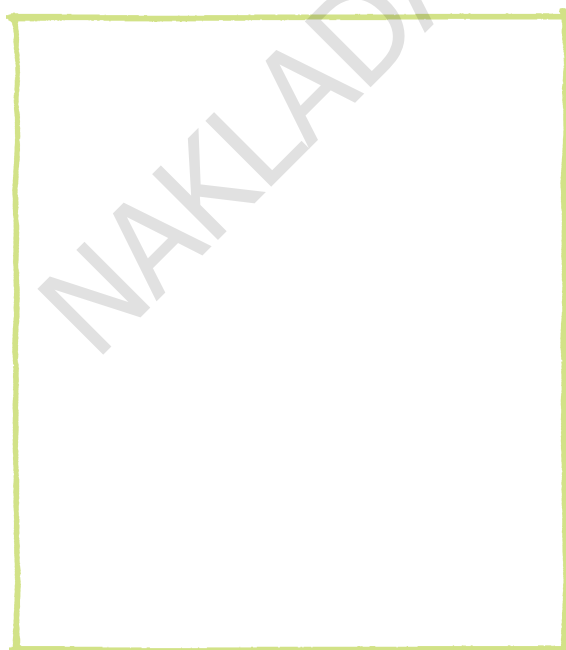
CHODÍ MEZI KNÍŽKAMI,
S KAŽDOU Z NICH SE SEZNÁMÍ.
JEDNA PLNÁ DOBRODRUŽSTVÍ,
DRUHÁ PLNÁ ZVÍŘÁTEK,
PŮJČÍ TI JI, KDYŽ MU SLÍBÍŠ,
ŽE JI VRÁTÍŠ NAZPÁTEK.
PŮJČ SI KNÍŽKU, ŘEKNI „DÍK“,
ZDRAVÍ TĚ PAN KNIHOVNÍK.

2. Prohlédni si pozorně obrázky a řekni, co na nich vidíš.

3. Nakresli, čím budeš.

Povolání

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

KKK, KKU, KOS, KKT

CÍLE HODINY:

- Ž pozná a pojmenuje některá povolání a popíše, co lidé v těchto povoláních dělají.
- Ž přiřadí povolání k obrázkům a k typickým pracovním pomůckám.
- Ž rozliší různé role při tvorbě knihy.
- Ž vyjádří, čím by chtěl v budoucnu být, a krátce zdůvodní.

POMŮCKY:

- pracovní učebnice
- el. uč.
- pracovní list ze Ž balíčku – Povolání
- nůžky
- lepidlo

Pozdrav a úvod do tématu

(1.–3. min)

E

Forma: v lavici

Průběh: U po pozdravu klade Ž otázky: *Kolik ročních období znáte? Umíte je vyjmenovat? Které roční období je nyní? Umíte vyjmenovat jarní měsíce? Který je teď měsíc? Má někdo z vás v březnu svátek?* (Bedřich, Anežka, Kamil, Stela, Kazimír, Miroslav, Tomáš, Františka, Viktorie, Řehoř, Růžena, Ida, Vlastimil, Eduard, Josef, Světlana, Radek, Leo- na, Ivona, Gabriel, Marián, Emanuel, Dita, Soňa, Taťána, Arnošt a Kvido)
Vzpomenete si, kdo nebo co slaví svátek celý měsíc břez- en? U připomene Ž, že si o tomto tématu již povídali.

Cvičení 1

(4.–9. min)

U

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U otevře cvičení 1 v el. uč. U nebo některý Ž přečte básničku v učebnici. Ž popisují ilustrační obrázek. U k tomu znovu připomene, že je březen je měsícem knihy. Knížka má tedy svátek celý měsíc. U připomene Ž první březnovou hodinu s tímto tématem a pokládá otázky: *Jaké znáte kníž- ky? (dětské knihy, učebnice, encyklopedie...) Už jste někdy nakupovali knihy? Kde se kupují? Už víme, kdo může za to, že máme knížku? Kdo ji udělal?* (Ž si vzpomenou na spiso- vatele a na ilustrátora)
U vysvětluje Ž, jak vzniká kniha a kdo, jak a kdy na ní spolupra- cuje: **Spisovatel/ka** napíše text, **ilustrátor/ka** připraví ilustrace. V nakladatelství pak na knize pracuje **redaktor/ka** – upravuje text, snaží se, aby byla hezká a srozumitelná. **Grafik/grafička** se pak postará o úpravu, tedy o vzhled knihy, vloží do ní text a ilustrace. Poté kniha putuje do tiskárny, kde ji **tiskař/ka** vy- tiskne a **knihář/ka** sváže do finální podoby. Poté cesta putuje do knihkupectví, kde ji **prodavač/ka** prodá, nebo do knihovny, kde ji **knihovnick/knihovnice** zapůjčí.
Poté U položí Ž otázku: *Spisovatel/ka, ilustrátor/ka, redak- tor/ka, grafik/grafička, tiskař/ka, knihář/ka, prodavač/ka, knihovnick/knihovnice – co jsem teď vyjmenoval/a? Uměli byste to pojmenovat jedním slovem? Co to je?*
Ž říkají své tipy, jistě padnou i odpovědi povolání/profese.

Pantomima povolání/profese

(10.–15. min)

Forma: na koberci

Průběh: Vždy jeden Ž (nebo ve dvojici) předvádí nějaké povolání, ostatní hádají.

Cvičení 2

(16.–24. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U zobrazí obrázky ze cvičení v el. uč., Ž si prohlíží obrázky v pracovní učebnici. Úkolem Ž je popsat obrázek, co na něm lidé dělají, a pojmenovat povolání. Ž si mohou zkusit vzpomenout i na písničky či básničky, které se k povoláním vztahují.

TIP U může na internetu vyhledat písničku Popeláři (Míša Růžičková) a společně se se Ž protáhnout.

Pracovní list – Povolání

(25. – 35. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní list, nůžky, lepidlo, el. uč.

Průběh: Pracovní list obsahuje další povolání a k tomu i po- můcku, se kterou často pracují. Ž vystříhnou a nalepí názvy povolání k příslušným obrázkům, příp. je mohou napsat. Poté spojí povolání s pomůckami. Kontrolu provedou spo- lečně s U v el. uč.

Povolání Jméno: _____

1. Spoj člověka s pracovní pomůckou a nalep název jeho povolání.

HODINÁŘKA	CUKRÁŘ	AUTOMECHANÍČKA
MALÍŘKA	ZEDNÍK	KADEŘNÍK

Cvičení 3

(36.–39. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž do rámečku namalují, čím by chtěli jednou být. Lze využít i jako práci pro Ž, kteří už jsou hotovi s předchozí aktivitou. Ž si pak navzájem ukazují své obrázky a zdůvod- ňují, proč si vybrali právě toto.

Svátky

(40. – 45. min)

R

Forma: na koberci

Průběh: Pro shrnutí se všichni přesunou do kruhu na koberec. U diskutuje se Ž, pokládá návodné otázky: *O kterých povoláních/profesích jsme si dnes povídali? Víte, že i některá povolání mají svátek? (např. hasiči 4. květ- na, policisté 21. června, lékaři 1. října, zemědělci 12. listopa- du, kuchaři 20. října)*
A víte, které povolání slaví v Čechách svátek 28. března? (učitelé, U může v případě dostatku času zmínit i to, že Me- zinárodní den učitelů je 5. října, ale naše tradice je spojená s J. A. Komenským)
Některá povolání své svátky nemají. Znamená to, že jsou méně důležitá? (U směřuje Ž k tomu, že všechna povolání jsou důležitá.)

učitelská učebnice

DIVÍCI 1

Člověk a jeho svět

pro 1. ročník základních škol

Mgr. Adéla Dufková, Mgr. Radka Horská, Mgr. Veronika Leberzahn Slabyhoudková
Učitelská učebnice (1. díl, 2. část)

Fraus Klett, s. r. o.

Jičínská 2348/10, 130 00 Praha 3

info@fraus-klett.cz

www.fraus-klett.cz

Ilustrace: Monika Růžová, ing. Zuzana Slánská

Obrazový materiál: Shutterstock

Nahrálo: ADK-Prague, Makovského 1338/18, 160 00 Praha 6

Korektura: Mgr. Hedvika Landová

Odpovědná redaktorka: Mgr. Lenka Helísková

Grafická úprava, sazba a zlom: Helis s.r.o., Plavecká 4, 128 00 Praha 2

Tisk: D.R.J. Tiskárna Resl, s.r.o., Sokolská 1341, 547 01 Náchod